

ZAKON O ENERGETSKOJ EFIKASNOSTI U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", br. 25/2022)

DIO PRVI - OPĆI DIO

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1

(Predmet zakona)

(1) Zakon o energetskej efikasnosti u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon) uređuje područje efikasnog korištenja energije i uspostavlja okvir za promovisanje i provođenje energetske efikasnosti u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt), namijenjen postizanju visokog stepena poboljšanja energetske efikasnosti u snabdijevanju i korištenju energije, poboljšanje energetske efikasnosti velikih potrošača, poboljšanje energetske karakteristika građevina, kao i odgovarajućim zahtjevima za informacijama i karakteristikama za proizvode povezane s energijom.

(2) Ovim zakonom se posebno uređuje:

- a) usvajanje ciljeva energetske efikasnosti i akcionih planova za energetske efikasnost i njihova implementacija;
- b) efikasno korištenje energije i promovisanje energetske efikasnosti u javnom i privatnom sektoru;
- c) sistem upravljanja energijom;
- d) promovisanje i provođenje energetske usluga, energetske preglede i sistema upravljanja energijom;
- e) promovisanje i provođenje poboljšanja energetske efikasnosti zgrada;
- f) energetske označavanje proizvoda koji se odnose na energiju;
- g) energetske efikasnost u prenosu, distribuciji i snabdijevanju energijom;
- h) finansiranje i drugi mehanizmi podrške za energetske efikasnost;
- i) prava, dužnosti i odgovornosti u pogledu implementacije i primjene ovog zakona i propisa o energetskej efikasnosti;
- j) druga pitanja koja se odnose na energetske efikasnost.

Član 2

(Svrha i cilj zakona)

(1) Svrha ovoga zakona je ostvarivanje ciljeva održivog energetskeg razvoja: smanjenje negativnih uticaja na okoliš iz energetskeg sektora, poboljšanje sigurnosti snabdijevanja energijom, zadovoljavanje potreba potrošača energije i ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine u području smanjenja emisije stakleničkih plinova i to podsticanjem mjera energetske efikasnosti u svim sektorima potrošnje energije.

(2) Efikasno korištenje energije od interesa je za Distrikt.

(3) Ovim zakonom uređuje se okvir mjera za promociju energetske efikasnosti unutar Distrikta kako bi se osiguralo postizanje okvirnih ciljeva energetske efikasnosti u Distriktu.

(4) Okvirni ciljevi energetske efikasnosti izražavaju se u apsolutnim iznosima potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije u 2020. godini, odnosno 2030. godini na način određen Integrisanim akcionim energetskeg i klimatskeg planom Bosne i Hercegovine, u relevantnom dijelu za Distrikt za period od 2022. do 2030. godine (u daljnjem tekstu: Energetski plan) kao i Akcionim planom održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskeg promjenama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: SECAP (Sustainable Energy and Climate Change Action Plan for Brčko District of Bosnia and Herzegovina) ili Akcioni plan).

(5) U osmišljavanju mjera politike za postizanje okvirnih ciljeva uzima se u obzir potreba za efikasnijim korištenjem energije, smanjenjem energetskeg siromaštva, na način da se dio mjera energetske efikasnosti u okviru sistema obaveze energetske efikasnosti, alternativnih mjera politike i ostalih mjera politike usmjeri na kupce u riziku od energetskeg siromaštva saglasno propisima koji uređuju područje energetike, građenja, socijalne zaštite i regionalnog razvoja.

(6) U osmišljavanju mjera sektorskih politika, u kojima je to primjenjivo, u Distriktu će se primjenjivati prvenstveno načelo energetske efikasnosti.

Član 3

(Definicije)

Pojmovi i izrazi korišteni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) "agregator" je fizičko ili pravno lice koje pruža uslugu objedinjavanja potrošnje i/ili proizvodnje električne energije s ciljem dalje prodaje, kupovine ili aukcije na tržištima električne energije;

b) "klimatizacijski sistem" je kombinacija komponenti potrebnih za pružanje oblika obrade zraka u zatvorenom, pomoću kojeg se postiže zadana temperatura klimatizovanog prostora;

c) "odobreni softver" je softver koji provodi metodologiju izračuna integrisane energetske efikasnosti zgrada i odobren je od nadležnih tijela za upotrebu izračuna energetskeg karakteristika zgrada, građevinskih jedinica i za izradu i izdavanje energetskeg certifikata javnih i drugih zgrada odnosno posebnih dijelova zgrade;

d) "zgrada" je zidana konstrukcija s krovom, za koju se energija koristi za klimatizaciju u zatvorenom prostoru (grijanje i hlađenje) i može se odnositi na zgradu kao cjelinu ili dijelove zgrade koji su projektovani ili izmijenjeni da se posebno koriste;

e) "građevinski element" znači tehnički građevinski sistem ili element ovojnice zgrade;

- f) "ovojnica zgrade" predstavlja integrisane elemente zgrade koji odvajaju njenu unutrašnjost od vanjskog okruženja;
- g) "građevinska jedinica" znači dio, pod ili stan unutar zgrade koja je projektovana ili izmijenjena da se posebno koristi;
- h) "kogeneracija" je istodobna proizvodnja u jednom procesu termalne energije i električne i/ili mehaničke energije;
- i) "nivo optimalne cijene" je nivo energetske efikasnosti zgrade koja dovodi do najnižih troškova tokom procijenjenog životnog ciklusa;
- j) "trgovac proizvodom koji se odnosi na energiju" znači prodavac ili drugo fizičko ili pravno lice koje nudi na prodaju, unajmljuje ili unajmljuje kupnju ili prikazuje proizvode kupcima ili instalaterima tokom komercijalne aktivnosti, sa ili bez plaćanja zauzvrat;
- k) "prodaja električne energije na daljinu" znači ponudu za prodaju, najam ili najam kupnje putem narudžbe, kataloga, interneta, telemarketinga ili bilo kojom drugom metodom putem koje potencijalni kupac ne može očekivati da će proizvod biti prikazan;
- l) "daljinsko grijanje ili daljinsko hlađenje" je distribucija toplinske energije u obliku pare, tople vode ili rashladne tekućine, od središnjeg izvora proizvodnje preko mreže do više zgrada ili lokacija, za upotrebu prostora ili procesa grijanja ili hlađenja;
- m) "učinkovito daljinsko grijanje i hlađenje" je sistem daljinskog grijanja ili hlađenja koji koristi najmanje 50% obnovljive energije, 50% otpadne topline, 75% kogenerirane topline ili 50% kombinacije takve energije i topline;
- n) "efektivna nazivna snaga" (za sisteme grijanja i klimatizacije) znači maksimalna snaga, izražena u kW, koju je proizvođač odredio i za koju garantuje da se može isporučiti tokom kontinuiranog rada, a u skladu je s energetsom efikasnošću koju je naveo proizvođač;
- o) "operator distributivnog sistema" ima značenje dato u Zakonu o električnoj energiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- p) "operator prijenosnog sistema" ima značenje dato u Zakonu o električnoj energiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- r) "energetski pregled" je sistematska procedura za pribavljanje odgovarajućih podataka i saznanja o postojećem nivou, načinu i strukturi potrošnje energije u objektu, proizvodnog procesa, privatne ili javne usluge, pomoću kojih se utvrđuje i kvantifikuju ekonomski isplative mjere energetske efikasnosti i priprema izvještaj o energetsom pregledu;
- s) "distributer energije" je fizičko ili pravno lice, uključujući operatora distributivnog sistema, koje je odgovorno za transport energije u svrhu isporuke krajnjim kupcima ili do distributivnih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima;
- t) "energetska efikasnost" je rezultat isplaniranih i provedenih mjera koje imaju za cilj korištenje minimalne moguće količine energije tako da nivo udobnosti i stopa proizvodnje ostanu sačuvani;

u) "poboljšanje energetske efikasnosti" je povećanje energetske efikasnosti kao rezultat tehnoloških i ekonomskih promjena te promjena u ponašanju korisnika;

v) "mjere za poboljšanje energetske efikasnosti" su radnje neophodne za smanjenje potrošnje energije za isti obim i kvalitet obavljenih proizvodnih aktivnosti i pruženih usluga, ili povećanje obima i kvaliteta obavljenih proizvodnih aktivnosti i pruženih usluga uz istu potrošnju energije koje se ostvaruje primjenom mjera efikasnog korištenja energije (tehnoloških promjena, ponašanja korisnika energije i/ili ekonomskih promjena);

z) "program obaveza energetske efikasnosti" je program namijenjen poboljšanju energetske efikasnosti i predstavlja instrumente koji se koriste za postizanje cilja uštede energije u krajnjoj potrošnji dodjelom sredstava ili provođenjem mjera subvencionirane energetske efikasnosti, koje se djelimično finansiraju kroz naknadu za implementaciju sheme obaveza energetske efikasnosti;

aa) "mjera politike energetske efikasnosti" znači regulatorni, finansijski, fiskalni, dobrovoljni ili informacijski instrument koji je službeno uspostavljen i provodi se u Distriktu radi stvaranja okvira, zahtjeva ili podsticaja za tržišne aktere za pružanje i kupovinu energetskih usluga i za preduzimanje drugih energetskih mjera za poboljšanje efikasnosti;

bb) "energija iz obnovljivih izvora" je energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, a to su vjetar, solarna energija, hidroenergetska, geotermalna, aerotermalna, hidrotermalna energija, biomasa, otpadni plin, plin za postrojenje za pročišćavanje i bioplina;

cc) "upravljanje energijom" su sve aktivnosti kontinuiranog praćenja i analize obrazaca potrošnje energije, određivanja ciljeva energetske efikasnosti, poređenje stvarne potrošnje i očekivane potrošnje, kao rezultat provođenja mjera poboljšanja energetske efikasnosti i upravljanja informacionim sistemom energetske efikasnosti;

dd) "sistem upravljanja energijom" je skup međusobno povezanih ili interaktivnih elemenata plana koji postavljaju cilj energetske efikasnosti i strategiju za postizanje tog cilja;

ee) "energetske performanse građevine" označavaju izračunatu ili izmjerenu količinu energije potrebne za zadovoljavanje energetske potrebe povezane s tipičnom upotrebom građevine, koja, između ostalog, uključuje energiju koja se koristi za grijanje, hlađenje, ventilaciju, toplu vodu i rasvjetu;

ff) "metodologija izračuna energetske efikasnosti" je metodologija koja se koristi za izračunavanje integrirane energetske efikasnosti zgrade; koristi se za izračun optimalnog nivoa troškova za energetske performanse zgrada, građevinskih jedinica i građevinskih elemenata, kao i za podršku izradi energetskih certifikata;

gg) "energetski certifikat (EPC (electric power certificate))" je isprava stručne ustanove ili tijela priznata na nivou BiH ili entiteta, a koja označava energetske efikasnosti zgrade ili građevinske jedinice, izračunate u skladu s metodologijom izračuna usvojenom u skladu sa zakonom;

hh) "ugovor o energetskim uslugama" je sporazum između korisnika i pružatelja mjere poboljšanja energetske efikasnosti, koji se provjerava i nadzire tokom cijelog trajanja ugovora, pri čemu se ulaganja (posao, snabdijevanje ili usluga) plaćaju u mjeri saglasnoj dogovorenom nivou poboljšanja energetske efikasnosti ili drugom ugovorenom kriteriju energetske efikasnosti, poput finansijske uštede;

ii) "ušteda energije" znači uštedu energije koja se određuje mjerenjem i/ili procjenom potrošnje prije i nakon implementacije mjere poboljšanja energetske efikasnosti, uzimajući u obzir vanjske uslove koji utiču na potrošnju energije;

jj) "energetska usluga" je fizička beneficija, korist ili dobro dobijeno iz kombinacije energije s energetske efikasnom tehnologijom ili djelovanje, što može uključivati operacije, održavanje i kontrolu potrebne za pružanje usluge, a isporučuje se na osnovu ugovora i u normalnim okolnostima je pokazalo da rezultira provjerljivim i mjerljivim ili procjenjivim poboljšanjem energetske efikasnosti ili uštedama primarne energije;

kk) "pružatelj energetske usluge" je fizičko ili pravno lice koje u objektima ili prostorijama krajnjeg kupca isporučuje energetske usluge ili druge mjere poboljšanja energetske efikasnosti;

ll) "energetski proizvod ili proizvod" označava robu ili sistem s uticajem na potrošnju energije tokom upotrebe koja se stavlja na tržište ili se stavlja u upotrebu, uključujući dijelove koji utiču na potrošnju energije tokom upotrebe koji se stavljaju na tržište ili se stavljaju u promet u službi za kupce i koji se namjeravaju ugraditi u nove proizvode;

mm) "ESCO (Energy Service Company - Kompanija za energetske usluge)" je pravno lice koje pruža energetske usluge ili druge mjere za poboljšanje energetske efikasnosti svojim korisnicima i koje prihvata određeni nivo finansijskog rizika prilikom izvođenja radova, dok je plaćanje za usluge u potpunosti ili djelimično temeljeno na postizanju poboljšanja energetske efikasnosti ili na ispunjavanju ostalih dogovorenih kriterija učinka;

nn) "evropski standard" je standard utvrđen od strane Evropskog odbora za standardizaciju, Evropskog odbora za elektrotehničku standardizaciju ili Evropski institut za standarde u oblasti telekomunikacija;

oo) "krajnji kupac" je fizičko ili pravno lice koje kupuje energiju za vlastitu krajnju upotrebu;

pp) "krajnja potrošnja" znači svu energiju koja se isporučuje industriji, transportu, domaćinstvima, uslugama, poljoprivredi, isključujući isporuke u sektor energetske transformacije i same energetske industrije;

rr) "sistem grijanja" je kombinacija komponenti potrebnih za pružanje oblika tretmana zraka u zatvorenom prostoru u kojem se temperatura kontroliše ili se može povećati;

ss) "kogeneracijsko postrojenje s visokim učinkom" je postrojenje koje istovremeno proizvodi električnu i toplotnu energiju i osigurava najmanje 10% uštede primarne energije s referencama za posebnu proizvodnju topline i električne energije;

tt) "javno izvršno tijelo" je javnopravno tijelo koje je odgovorno za provođenje ili praćenje oporezivanja energije ili ugljenika, finansijske sheme i instrumenata, fiskalne podsticaje, standarde i norme, sisteme energetske označavanja, obuku ili obrazovanje;

uu) "nezavisni stručnjak" je energetske savjetnik ili druga osoba koja ima licencu za obavljanje energetske pregleda u skladu s odredbama ovog zakona;

vv) "međunarodni standard" je standard koji je usvojila međunarodna organizacija za standardizaciju i koji je dostupan javnosti;

zz) "oznaka" znači grafički dijagram, bilo u printanom ili elektroničkom obliku, uključujući zatvorenu skalu koristeći samo slova od A do G, a svako slovo predstavlja klasu, a svaka klasa odgovara uštedi energije u sedam različitih boja, od tamnozeleno do crvene, radi informiranja kupaca o energetske efikasnosti i potrošnji energije;

aaa) "energetska obnova zgrade" je primjena mjera energetske efikasnosti u svrhu poboljšanja energetske svojstava zgrade ili njezinih dijelova i osnovnog zahtjeva za zgradu - upravljanje energijom i očuvanje topline pri čemu mjere energetske efikasnosti obuhvataju energetske pregled i energetske certificiranje zgrade za potrebe energetske obnove, izradu projektne dokumentacije za energetske obnovu zgrade kojom se dokazuje ušteda energije, povećanje toplinske zaštite ovojnice zgrade, unapređenje tehničkih svojstava zgrade koji uključuju tehničku opremu za grijanje, hlađenje, ventilaciju, klimatizaciju i pripremu potrošne tople vode, sistem rasvjete, sistem automatizacije i upravljanja zgrade ili njenog dijela te uvođenje sistema obnovljivih izvora energije;

bbb) "gotovo nulta - energetska zgrada" je zgrada koja ima veoma visoke energetske performanse i gdje se njene performanse utvrđuju u skladu s članom 29 ovog zakona; gotovo nulta ili vrlo mala količina potrebne energije treba biti pokrivena u vrlo značajnoj mjeri iz obnovljivih izvora, uključujući energiju iz obnovljivih izvora proizvedenih na licu mjesta ili u blizini;

ccc) "obavezana strana" je pravno lice koje ima obaveze utvrđene u sistemu obaveza energetske efikasnosti utvrđen ovim zakonom;

ddd) "ukupna efikasnost" je godišnji zbir proizvodnje električne i mehaničke energije i korisne toplotne snage podijeljen s unosom goriva koji se koristi za toplotu proizvedenu u kogeneracijskom procesu i bruto proizvodnjom električne i mehaničke energije;

eee) "strane koje provode program sheme obaveza" su pravna lica koja razvijaju i provode programe obaveza energetske efikasnosti;

fff) "primarna potrošnja energije" je bruto unutrašnja potrošnja, isključujući neenergetsku upotrebu;

ggg) "informativni list o proizvodu" znači standardni dokument koji sadrži podatke koji se odnose na proizvod u štampanom ili elektronskom obliku;

hhh) "javni sektor" obuhvata institucije Distrikta koje se finansiraju iz budžeta Distrikta ili pružaju javne usluge odnosno obavljaju djelatnosti od javnog interesa za Distrikt;

iii) "javni subjekti" su institucije zakonodavne, izvršne i pravosudne vlasti, javne institucije i javna preduzeća osnovana od strane Distrikta, kao i preduzeća koja obavljaju djelatnosti od javnog interesa koja su u vlasništvu ili u kojima Distrikt ima većinski udio;

jjj) "kompanija za prodaju energije na malo" označava fizičko ili pravno lice koje prodaje energiju krajnjim kupcima;

kkk) "mala i srednja preduzeća (MSP)" podrazumijevaju kategoriju preduzeća koja zapošljavaju manje od 250 osoba i imaju godišnji promet i bilans stanja kako je definisano relevantnim Zakonom o preduzećima Brčko distrikta BiH;

lll) "velika preduzeća" su preduzeća koja zapošljavaju 250 ili više ljudi i premašuju jedan od dva dodatna kriterija utvrđena Zakonom o preduzećima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;

mmm) "pametni mjerni sistem ili inteligentni sistem za mjerenje" je elektronski sistem koji može mjeriti potrošnju energije, pružajući više informacija od uobičajenog brojila, uz mogućnost prenosa i primanja podataka pomoću oblika elektroničke komunikacije;

nnn) "dodatne informacije o proizvodu" koji se odnose na energiju označava informacije, kako je određeno u tehničkom propisu, o funkcionalnim i ekološkim performansama proizvoda;

ooo) "dobavljač proizvoda" koji se odnosi na energiju označava proizvođača, ovlaštenog predstavnika proizvođača ili uvoznika, koji plasira proizvod na tržište;

ppp) "tehnički građevinski sistem" je tehnička oprema za grijanje prostora, hlađenje prostora, ventilaciju, toplu vodu u domaćinstvu, ugrađenu rasvjetu, automatizaciju i kontrolu zgrada, proizvodnju električne energije na licu mjesta ili njihovu kombinaciju, uključujući one sisteme koji koriste energiju iz obnovljivih izvora;

rrr) "tehnička dokumentacija za proizvod koji se odnosi na energiju" označava dokumentaciju dovoljnu da omogući nadzornim tijelima za tržište da ocijene tačnost oznake i informativnog lista o proizvodu, uključujući izvještaje o ispitivanju ili slične tehničke dokaze;

sss) "ukupna korisna podna površina zgrade ili dijela zgrade" označava podnu površinu u kojoj se energija koristi za regulaciju unutrašnje klime.

DIO DRUGI - GLAVNI DIO

POGLAVLJE I. POLITIKA ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Član 4

(Politika energetske efikasnosti)

(1) Politika energetske efikasnosti Distrikta je stvaranje pravnih, ekonomskih i socijalnih uslova za osiguranje poboljšanja energetske efikasnosti, konkurentni i održivi ekonomski razvoj i smanjenje emisije stakleničkih plinova i utvrđivanje ciljeva energetskog razvoja, smanjenja štetnih učinaka proizvodnje i potrošnje energije na okoliš te poboljšanje snabdijevanja energijom.

(2) Prioritetni ciljevi politike energetske efikasnosti:

a) uklanjanje regulatornih i neregulatornih barijera prilikom implementacije mjera energetske efikasnosti i projekata energetske efikasnosti;

b) jačanje saradnje između potrošača, proizvođača, dobavljača energije, pružatelja energetskih usluga i Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada) sa svrhom postizanja ciljeva u oblasti energetske efikasnosti propisanih ovim zakonom;

c) promocija uzorne uloge javnog sektora u energetskej efikasnosti;

d) promocija i upotreba visoko efikasnih tehnologija, upravljanje energijom i praćenje uštede energije;

- e) povećanje upotrebe energije iz obnovljivih izvora kod krajnjih potrošača;
- f) korištenje finansijskih mehanizama i fiskalnih podsticaja za provođenje mjera energetske efikasnosti; i
- g) razvoj tržišta energetskih usluga i pružatelja energetskih usluga.

Član 5

(Usvajanje, razvoj i implementacija politike energetske efikasnosti)

(1) Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Skupština) na prijedlog Vlade usvaja politiku energetske efikasnosti.

(2) Vlada je odgovorna za provođenje politike, razvoj i donošenje mjera energetske efikasnosti u Distriktu, u skladu s ovim zakonom.

POGLAVLJE II. PLANSKI DOKUMENTI I NADLEŽNA TIJELA

Član 6

(Nadležnost Vlade)

(1) U pripremi i provođenju politike energetske efikasnosti Vlada koordinira aktivnosti u provođenju Energetskog plana, u relevantnom dijelu za Distrikt kao i provođenje Akcionog plana.

(2) Vlada zadužuje pojedinačna odjeljenja i druge institucije za provođenje aktivnosti vezanih za energetska efikasnost, vodeći računa o podjeli zadataka utvrđenih Akcionim planom, radi:

- a) ocjene učinka provedbe mjera za poboljšanje energetske efikasnosti definisanih u Akcionom planu;
- b) izrade i objavljivanja godišnjeg izvještaja o provedbi Energetskog plana;
- c) provođenja politike Vlade u području energetske efikasnosti;
- d) osiguranja uključivanja zahtjeva energetske efikasnosti u druge sektorske strategije i politike;
- e) učestvovanja u radu tijela Evropske komisije za područje energetike i energetske efikasnosti putem Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: MVTEO).

Član 7

(Akциони plan)

(1) Radi osiguranja racionalne i efikasne upotrebe energije Skupština na prijedlog Vlade usvaja akcioni plan za period od deset godina odnosno nadzire provedbu usvojenog Akcionog plana koji sadrži indikativne ciljeve energetske efikasnosti do 2030. godine.

(2) Vlada učestvuje u koordinacijskim aktivnostima MVTEO-a, u skladu s obavezama preuzetim međunarodnim ugovorima.

Član 8

(Koordinaciona komisija)

(1) Koordinaciona komisija (u daljnjem tekstu: Komisija) koordinira provođenje politike energetske efikasnosti utvrđenu odredbama ovog zakona i drugih propisa i koordinira provedbu sistema energetske upravljanja.

(2) Komisiju iz stava 1 uspostavlja gradonačelnik uz saglasnost Vlade, a istu čine glavni koordinator te najmanje po jedan predstavnik Odjeljenja za komunalne poslove, Ureda za upravljanje javnom imovinom (u daljnjem tekstu: Ured), Odjeljenja za javne poslove, Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove i Odjeljenja za javnu sigurnost.

(3) Glavni koordinator je predsjednik Komisije, a članovi Komisije su imenovani šefovi odjeljenja iz stava 2 ovog člana i direktor Ureda, koji će obavljati zadatke Komisije po službenoj dužnosti.

(4) U provođenju politike energetske efikasnosti Komisija je nadležna za koordinaciju:

a) osiguranja sistemskog planiranja za poboljšanje energetske efikasnosti u Distriktu;

b) davanja prijedloga i saglasnosti na Akcioni plan;

c) uspostavljanja i vođenja sistema za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije i provođenja postupka verifikacije ušteda energije saglasno odredbama ovog zakona;

d) praćenja provedbe mjera za poboljšanje energetske efikasnosti koje uključuju nezavisnu provjeru statistički značajnog udjela mjera za poboljšanje energetske efikasnosti unesenih u sistem iz tačke c) ovog stava i izrada konsolidovanog izvještaja o provedbi;

e) objave sadržaja na internet stranici Vlade i redovnog ažuriranje informacija o:

1) dostupnim ugovorima o energetske usluge i klauzulama koje bi trebalo uključiti u takve ugovore kako bi se zagarantovale uštede energije i prava krajnjih kupaca - finansijskim instrumentima, podsticajima, finansijskim potporama i zajmovima kojima se podupiru projekti vezani za energetske efikasnost;

2) popisu dostupnih pružatelja energetske usluge;

3) provedbi Energetskog i Akcionog plana, uključujući objavljivanje godišnjeg izvještaja, uključujući i primjere najbolje prakse;

4) uvođenju naprednih mjernih uređaja putem saopćenja o troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u upotrebi energije te informacijama o mjerama za povećanje energetske efikasnosti;

5) provođenju drugih aktivnosti određenih odredbama ovog zakona.

(5) Komisija donosi poslovnik o svom radu.

Član 9

(Provođenje politike energetskeg upravljanja u javnim zgradama)

(1) Ured provodi politike sistema energetskeg upravljanja u zgradama koje koriste ili kojima upravljaju subjekti javnog sektora provodi program energetske obnove zgrada javnog sektora i obavlja druge poslove i aktivnosti saglasno odredbama ovog zakona.

(2) Ured do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu izvještava Komisiju o svim relevantnim podacima upisanim u Informacioni sistem za praćenje, mjerenje verifikaciju potrošnju energije u javnom sektoru u protekloj godini.

Član 10

(Energetski plan)

(1) Energetski plan je planski dokument kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske efikasnosti u BiH, a koji se donosi za period od deset godina.

(2) Energetski plan sadrži:

a) prikaz i ocjenu stanja te potrebe u potrošnji energije;

b) dugoročne ciljeve, uključujući okvirni cilj energetske efikasnosti, kao i obavezni kumulativni cilj ušteda energije s naglaskom na smanjenje emisije stakleničkih plinova;

c) nosioce aktivnosti i rokove provedbe;

d) mjere za poboljšanje energetske efikasnosti;

e) alternativne mjere politike za postizanje kumulativnog cilja ušteda energije;

f) mjere za osiguranje godišnje obnove utvrđenog procenta ukupne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada koje su u posjedu ili upotrebi javnog sektora kako bi se ispunili minimalni zahtjevi energetske svojstava, odnosno minimalni zahtjevi energetske efikasnosti za zgrade odnosno građevinske cjeline saglasno relevantnim tehničkim propisima koji uređuju pitanja racionalne upotrebe energije i toplinske zaštite u zgradama;

g) obračun planiranih ušteda energije u skladu s Pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije;

h) procjenu troškova i izvore finansiranja mjera za poboljšanje energetske efikasnosti iz plana.

(3) Nosilac izrade Energetskeg plana, u relevantnom dijelu, je Odjeljenje za komunalne poslove (u daljnjem tekstu: nadležno odjeljenje).

Član 11

(Izvještaj o napretku)

(1) Godišnji izvještaj o napretku postignutom u ostvarenju ciljeva energetske efikasnosti razmatra Komisija do 15. marta tekuće godine za prethodnu godinu, na prijedlog nadležnog odjeljenja.

(2) Izvještaj iz stava 1 ovoga člana nakon usvajanja Vlade dostavlja se MVTEO i objavljuje se na internet stranici Vlade i sadrži:

a) prikaz mjera koje su provedene prethodne godine koje doprinose ostvarivanju ukupnog okvirnog cilja energetske efikasnosti;

b) procijenjene uštede energije u zgradama koje koristi i kojima upravljaju javni subjekti ostvarene energetske obnovom ili primjenom drugih mjera ili ukupnu površinu poda grijanih i/ili hlađenih zgrada koje koriste ili kojima upravljaju javni subjekti koje su bile obnovljene u prethodnoj godini;

c) analizu ostvarenih ušteda energije u prethodnoj godini, u sistemu obaveza energetske efikasnosti i doprinos ostvarenju obaveznog kumulativnog cilja ušteda energije;

d) analizu ostvarenih ušteda energije u prethodnoj godini ostvarenih provedbom alternativnih mjera politike i doprinos ostvarenju cilja ušteda energije u krajnjoj potrošnji;

e) provedenim, donesenim i planiranim mjerama i programima za ostvarivanje doprinosa povećanju energetske efikasnosti, uključujući planirane mjere i instrumente, kao i mjere i instrumente finansijske prirode, za promovisanje energetske efikasnosti zgrada, mjerama za iskorištavanje potencijala energetske efikasnosti plinske i elektroenergetske infrastrukture i ostale mjere za promovisanje energetske efikasnosti;

f) ako je primjenjivo, instrumenata utemeljenih na tržištu kojima se daju podsticaji za poboljšanja u pogledu energetske efikasnosti, koji uključuju, ali nisu ograničeni na poreze na energiju, takse i slične mjere;

g) prikaz politike i mjera za podsticanje energetske usluga u javnom sektoru i mjera za uklanjanje regulatornih i neregulatornih prepreka koje onemogućuju prihvaćanje ugovora o energetskom učinku i drugih modela usluga energetske efikasnosti; i

h) regionalne saradnje u području energetske efikasnosti.

POGLAVLJE III. ENERGETSKA EFIKASNOST U JAVNOM SEKTORU

Član 12

(Posebna uloga i obaveze javnog sektora)

(1) Javni sektor u Distriktu predstavlja primjer i ima posebne obaveze u vezi s postizanjem ciljeva energetske efikasnosti i provođenjem mjera za poboljšanje energetske efikasnosti prema planskim dokumentima Distrikta.

(2) Javni subjekti moraju ispunjavati svoju uzornu ulogu u skladu sa zahtjevima utvrđenim Energetskim i Akcionim planom, uključujući:

a) usvajanje godišnjih operativnih planova za poboljšanje energetske efikasnosti, s izvještajima o implementaciji za prethodnu godinu;

- b) uvođenje upravljanja energijom, uključujući energetske preglede i osiguranje informacija za Informacioni sistem iz člana 38 ovog zakona, kao dio implementacije njihovih operativnih planova;
  - c) osiguranje efikasne izgradnje i obnove javnih zgrada;
  - d) pribavljanje energetskog sertifikata;
  - e) postupanje saglasno utvrđenim kriterijima za izdavanje i prezentovanje energetskih sertifikata;
  - f) postupanje saglasno posebnim kriterijima energetske efikasnosti pri javnoj nabavci;
  - g) korištenje finansijskih instrumenata za energetske efikasnosti, posebno za snabdijevanje energijom i ugovaranje energetskih performansi za finansiranje mjera za poboljšanje energetske efikasnosti u javnom sektoru;
  - h) provođenje drugih aktivnosti usmjerenih na poboljšanje energetske efikasnosti.
- (3) Obaveze javnih subjekata, popis obvezanih javnih subjekata, posebne procedure izvještavanja, vremenski okviri za realizaciju pojedinačnih obaveza, odgovornost i pitanje aktivnog pristupa Informacionom sistemu uređuju se pravilnikom iz člana 37 stava 3 ovog zakona koji donosi Vlada, na prijedlog nadležnog odjeljenja.

Član 13

(Održavanje i energetska efikasnost objekata javnog sektora)

- (1) Ured će inicirati i provoditi aktivnosti s ciljem da se zgrada/e koje koristi i kojima upravljaju Ured gradonačelnika i odjeljenja Vlade u Distriktu, kao i druge javne institucije Distrikta redovno održavaju kako bi se ispunile najmanje minimalne potrebe za energetske zahtjevima, kako je utvrđeno pravilnikom, donesenim u skladu s članom 37 ovog zakona.
- (2) Ured vodi ažuriranu evidenciju svih objekata koje koriste i kojima upravljaju subjekti iz stava 1 ovog člana s podacima o grijanju i hlađenju, uključujući i zgrade koje su izuzete u skladu s ovim zakonom.
- (3) Popis iz stava 2 ovog člana mora sadržavati sljedeće podatke:
  - a) ukupnu površinu u m²;
  - b) podatke o energetskom sertifikatu; i
  - c) energetske učinak ili druge relevantne energetske podatke za zgradu koja se popisuje.
- (4) Vlada će, na prijedlog nadležnog odjeljenja, a na osnovu Energetskog plana i Akcionog plana, planirati sredstva te donijeti i objaviti trogodišnji provedbeni plan obnove i poboljšanja energetske efikasnosti zgrada koje koriste i kojima upravljaju subjekti javnog sektora.
- (5) Trogodišnji plan iz stava 4 ovog člana ažurira se najmanje jednom godišnje.

(6) Plan iz stava 4 ovog člana sadrži: popis i evidenciju o energetsom statusu objekata koje koriste javne institucije, godišnji cilj obnove i odabranu listu i identifikaciju zgrada koje će se sanirati odnosno obnoviti u toku godine, mjere poboljšanja energetske efikasnosti koje se trebaju implementirati u javnom sektoru, dinamiku i metodologiju implementacije mjera i resurse neophodne za implementaciju mjera.

Član 14

(Javne nabavke)

(1) Saglasno propisima koji uređuju oblast javnih nabavki, javni subjekti i budžetski i vanbudžetski korisnici Distrikta dužni su u postupcima javnih nabavki za robu i usluge voditi računa o energetske efikasnosti roba i usluga i postaviti kao jedan od kriterija za izbor najpovoljnije ponude, ako je primjenjivo. Pri odlučivanju o izboru dobavljača u javnoj nabavci, prednost će se, pod istim uslovima, dati robama i uslugama s visokim učinkom energetske efikasnosti.

(2) U slučajevima kada se građevine i zgrade odnosno posebni dijelovi zgrade koje koriste javni subjekti renoviraju, kupuju ili daju u zakup takav prostor mora posjedovati odgovarajući energetske certifikat koji sadrži svojstva energetske efikasnosti predmetnog objekta. Prilikom odlučivanja, pod jednakim uslovima, prednost će se dati zgradama s višim nivoom energetske performansi.

(3) Javni subjekt prilikom postupka javne nabavke usluga sa značajnim energetske sadržajem procjenjuju mogućnost zaključivanja dugoročnih ugovora o energetske efikasnosti koji pružaju dugoročne uštede energije.

POGLAVLJE IV. SISTEM ENERGETSKOG UPRAVLJANJA I ENERGETSKI PREGLED

Član 15

(Subjekti sistema energetske upravljanja)

Subjekti sistema energetske upravljanja jesu Vlada, nadležno odjeljenje, obveznici sistema energetske upravljanja, energetske menadžeri i energetske savjetnici.

Član 16

(Ovlaštenja Vlade u sistemu energetske upravljanja)

Vlada kao subjekt energetske upravljanja donosi propise u oblasti energetske efikasnosti i racionalne upotrebe energije, na prijedlog nadležnog odjeljenja, saglasno odredbama ovog zakona.

Član 17

(Ovlaštenja nadležnog odjeljenja i Odjeljenja za javnu sigurnost u sistemu energetske upravljanja)

(1) Nadležno odjeljenje organizuje, provodi i prati funkcionisanje sistema energetske upravljanja i realizacije njegovih ciljeva i to:

- a) prikuplja i analizira izvještaje o ostvarivanju ciljeva uštede energije obveznika sistema energetskeg upravljanja;
- b) upravlja Informativnim sistemom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (u daljnjem tekstu: Informativni sistem);
- c) koordinira poslove obuke i polaganja ispita za energetske menadžere i energetske savjetnike;
- d) predlaže izdavanje licence energetskim menadžerima i energetskim savjetnicima;
- e) uspostavlja i vodi registar licenciranih energetskih menadžera i licenciranih energetskih savjetnika;
- f) objavljuje na internet stranici Vlade spisak licenciranih energetskih menadžera i licenciranih energetskih savjetnika u i izvan Distrikta;
- g) uspostavlja i vodi registar energetskih certifikata za zgrade;
- h) vrši poslove u oblasti finansiranja efikasnog korištenja energije i nadzora nad finansiranjem;
- i) donosi program podizanja svijesti iz oblasti energetske efikasnosti;
- j) provodi promotivne aktivnosti s ciljem povećanja energetske efikasnosti;
- k) obavlja druge poslove predviđene ovim zakonom.

(2) Licencu za energetskeg menadžera i energetskeg savjetnika izdaje Odjeljenje za javnu sigurnost.

Član 18

(Obveznici sistema energetskeg upravljanja)

(1) Obveznici sistema energetskeg upravljanja (u daljnjem tekstu: obveznik sistema) su:

- a) preduzeća i javna preduzeća čija je pretežna djelatnost u proizvodnom sektoru, ako imaju godišnju potrošnju električne energije koja nije u skladu s pravilnikom iz člana 57 stava 2;
- b) preduzeća i javna preduzeća čija je pretežna djelatnost u sektoru trgovine i usluga, ako imaju godišnju potrošnju energije koja nije u skladu s pravilnikom iz člana 57 stava 2;
- c) institucije Distrikta.

(2) Izuzetno od odredaba stava 1 ovog člana, obveznici sistema su i ustanove osnovane od strane Distrikta u oblasti obrazovanja, nauke, kulture, fizičke kulture, zdravstvene zaštite, socijalne zaštite, društvene brige o djeci i drugim oblastima kao i drugi korisnici javnih sredstava koji nisu obuhvaćeni odredbama stava 1 ovog člana na način i pod uslovima koje propiše Vlada, na prijedlog nadležnog odjeljenja, naročito uzimajući u obzir namjenu i površinu objekata koje koriste.

(3) U slučaju kada su održavanje i investiciono-tehnički poslovi na objektima koje koriste institucije Distrikta povjereni posebnom organu ili organizaciji Distrikta, taj organ odnosno organizacija postaje obveznik sistema umjesto organa čije održavanje odnosno investiciono-tehnički poslovi su mu povjereni.

(4) Vlada, na prijedlog nadležnog odjeljenja utvrđuje kriterije na osnovu kojih se utvrđuju obveznici sistema, naročito uzimajući u obzir površinu ili vrstu objekata koje koriste, odnosno za koje snose troškove održavanja ili troškove potrošnje energije.

Član 19

(Obaveze obveznika sistema)

(1) Obveznik sistema dužan je da:

a) vodi redovnu i tačnu evidenciju o potrošnji energije te prati i analizira sve vidove svoje potrošnje energije;

b) utvrđuje ciljeve energetske efikasnosti i u okviru svojih poslova, donosi i na zahtjev nadležnog odjeljenja dostavlja planske dokumente o postizanju ušteda energije u skladu s ciljevima ušteda koje definiše Vlada;

c) imenuje energetskeg menadžera;

d) obavještava nadležno odjeljenje o licu koje je imenovano za energetskeg menadžera odnosno o licu koje je ovlašteno potpisati godišnji izvještaj;

e) donosi interni akt kojim će biti uređena realizacija ciljeva energetskeg upravljanja, kao i odgovornost, koordinaciju i procedure za upravljanje potrošnjom energije;

f) provodi mjere energetske efikasnosti navedene u planu iz tačke b) ovog stava;

g) dostavlja nadležnom odjeljenju godišnji izvještaj o ostvarivanju ciljeva uštede energije sadržanih u planu iz tačke b) ovog stava;

h) osigurava provođenje energetskeg pregleda u rokovima predviđenim ovim zakonom;

i) redovno i pravovremeno osigurava podatke za Informacioni sistem energetskeg upravljanja nadležnom odjeljenju; i

j) obavlja druge aktivnosti i mjere u skladu sa zakonom.

(2) Obveznici sistema iz člana 18 stava 1 tačke c) dužni su da redovno, a najmanje jednom mjesečno unose u Informacioni sistem podatke o potrošnji energije i vode u javnim objektima koje koriste odnosno koji su u njihovoj nadležnosti.

(3) Vlada na prijedlog nadležnog odjeljenja propisuje ovlaštenje za aktivan pristup Informacionom sistemu, metodologiju prikupljanja i obrade podataka koji se unose kao i tehničke i druge uslove za njihovo korištenje, pravilnikom iz člana 37 ovog zakona.

Član 20

(Ciljevi uštede energije i granične vrijednosti potrošnje)

(1) Vlada na prijedlog nadležnog odjeljenja, najkasnije do 31. januara tekuće godine odlukom utvrđuje obveznike sistema, godišnje ciljeve ušteda energije za obveznike sistema u skladu s Akcionim planom te politikom energetskeg sektora, i graničnu vrijednost godišnje potrošnje energije na osnovu koje se određuje koja preduzeća i javna preduzeća su obveznici sistema.

(2) Odlukom iz stava 1 ovog člana propisuje se način obračuna godišnje potrošnje energije.

(3) Preduzeća i javna preduzeća iz člana 18 stava 1 tački a) i b) dužna su da izvrše obračun potrošnje energije na način propisan u stavu 2 ovog člana.

Član 21

(Dostavljanje godišnjeg izvještaja)

(1) Obveznici sistema energetskeg upravljanja dostavljaju nadležnom odjeljenju izvještaj iz člana 19 stava 1 tačke g) ovog zakona na propisanom obrascu najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Pravilnikom iz člana 37 ovog zakona propisuje se obrazac godišnjeg izvještaja i način njegovog dostavljanja.

Član 22

(Plan energetske efikasnosti obveznika sistema)

(1) Plan energetske efikasnosti koji donose obveznici sistema detaljnije razrađuje mjere energetske efikasnosti i aktivnosti za njihovo provođenje, a sadrži naročito:

a) mjere energetske efikasnosti i aktivnosti kojima se ostvaruje efikasno korištenje energije;

b) nosioce i rokove za provođenje planiranih aktivnosti;

c) očekivane rezultate za svaku od mjera odnosno aktivnosti;

d) finansijske instrumente koji uključuju izvore i način osiguravanja predviđene za provođenje planiranih mjera; i

e) izvještaj o realizaciji prethodnog plana energetske efikasnosti.

(2) Plan iz stava 1 ovog člana obveznici sistema donose za period važenja od jedne godine.

Član 23

(Energetski menadžer)

(1) Energetski menadžer je fizičko lice koje ima licencu energetskeg menadžera, izdatu u skladu s ovim zakonom, i koje je imenovano od strane obveznika sistema.

(2) Energetski menadžer za obveznika sistema obavlja sljedeće poslove:

- a) prikuplja i analizira podatke o načinu korištenja energije;
- b) organizuje i učestvuje u izradi plana energetske efikasnosti;
- c) predlaže mjere energetske efikasnosti i učestvuje u njihovoj realizaciji;
- d) priprema godišnji izvještaj; i
- e) preduzima druge aktivnosti i mjere energetske efikasnosti.

Član 24

(Imenovanje energetskeg menadžera)

- (1) Obveznik sistema imenuje energetskeg menadžera tako što raspoređuje na poslove energetskeg menadžera lice zaposleno kod obveznika sistema ili tako što angažuje lice koje nije kod njega zaposleno, u skladu s propisima koji regulišu radne odnose.
- (2) Dva ili više obveznika sistema, iz razloga ekonomičnosti i efikasnosti obavljanja poslova, može imenovati isto lice za energetskeg menadžera i sporazumno urediti zajedničko osiguravanje obavljanja poslova energetskeg menadžera.
- (3) Vlada na prijedlog nadležnog odjeljenja pravilnikom iz člana 34 stava 4 propisuje bliže uslove za imenovanje energetskeg menadžera prema vrsti obveznika sistema i licenci energetskeg menadžera.

Član 25

(Energetski savjetnik)

- (1) Energetski savjetnik je fizičko lice koje ima licencu energetskeg savjetnika.
- (2) Energetski savjetnik iz stava 1 može da provodi energetske preglede.

Član 26

(Energetski pregled)

- (1) Energetski pregled obuhvata sistemsko prikupljanje podataka o potrošnji i načinu korištenja energije, analizu postojećeg nivoa energetske efikasnosti, klasifikaciju mjera za povećanje energetske efikasnosti s procjenom energetskeg ušteda i njihovih finansijskeg efekata.
- (2) Vlada na prijedlog nadležnog odjeljenja donosi Pravilnik o energetskom pregledu kojim se propisuju minimalni kriteriji provođenja energetskeg pregleda po kategorijama energetskeg pregleda za oblast industrijske energetike, oblast energetike zgrada i energetike javnog sektora.
- (3) Energetske preglede u skladu s ovim zakonom dužni su da vrše obveznici sistema i velika preduzeća, kako ih kategoriziraju propisi o preduzećima.
- (4) Veliko preduzeće iz stava 3 ovog člana provode energetski pregled najmanje jednom u pet godina.

(5) Energetski pregled za pravna lica iz stava 3 ovog člana provodi pravno lice ili preduzetnik koji ispunjava uslove koji se odnose na broj i odgovarajuću licencu angažovanih energetskih savjetnika koji provode energetski pregled.

(6) Vlada, pravilnikom iz stava 2 propisuje broj i odgovarajuće licence energetskih savjetnika koje angažuje preduzeće iz stava 3 ovog člana, u zavisnosti od kategorije energetskog pregleda.

(7) Pravno lice ili preduzetnik koji su proveli energetski pregled sačinjavaju izvještaj o provedenom energetskom pregledu, koji dostavlja licima za koje je vršen energetski pregled i izvod iz izvještaja o provedenom pregledu dostavlja nadležnom odjeljenju.

(8) Preduzeće iz stava 3 ovog člana dužan je da izvještaj o obavljenom energetskom pregledu čuva trajno te da isti na zahtjev nadležnog odjeljenja dostavi na uvid.

(9) Nadležno odjeljenje u okviru Informativnog sistema prikuplja i čuva izvode iz izvještaja o obavljenim energetskim pregledima u skladu s ovim zakonom.

(10) Izuzetno od propisanog u stavu 4 ovog člana, preduzeće nema obavezu provođenja energetskog pregleda ako ima uveden sistem energetskog upravljanja.

Član 27

(Izvještaj o provedenom energetskom pregledu)

(1) Izvještaj o energetskom pregledu sadrži najmanje:

- a) energetski bilans objekta, proizvodnih procesa i usluga koje su predmet pregleda;
- b) procjenu postojećeg nivoa energetske efikasnosti objekta, proizvodnih procesa i usluga koje su predmet pregleda;
- c) prijedlog mjera za povećanje energetske efikasnosti objekta, proizvodnih procesa i usluga koje su predmet pregleda;
- d) procjenu ostvarivih ušteda energije i smanjenja emisije CO₂ za svaku predloženu mjeru, kao i procjenu ukupnih ostvarivih ušteda energije i ukupnog smanjenja CO₂ u slučaju istovremene primjene više mjera efikasnog korištenja energije, uključujući i ekonomsko-fnansijsku analizu tih mjera;
- e) završno stručno mišljenje koje uključuje prijedlog mjera za efikasno korištenje energije koje treba provesti;
- f) druge podatke od značaja za procjenu energetske efikasnosti i predlaganje mjera za efikasno korištenje energije.

(2) Vlada pravilnikom iz člana 26 stava 2 bliže propisuje sadržaj izvještaja o provedenom energetskom pregledu po kategorijama pregleda.

Član 28

(Sukob interesa energetskog savjetnika)

(1) Energetski savjetnik ne može da obavlja energetski pregled ako postoji sukob interesa između tog energetskog savjetnika i subjekta u kojem se vrši energetski pregled.

(2) Sukob interesa energetskog savjetnika postoji ako je savjetnik ili lice koje se po zakonu koji uređuje preduzeća smatra sa savjetnikom povezanim licem:

a) zaposlen u preduzeću koje je predmet energetskog pregleda ili je član upravnog ili nadzornog odbora tog preduzeća;

b) dioničar ili vlasnik udjela u preduzeću, osim javnih dioničkih društava koje je naručilo dati pregled ili vlasnik objekta za koji se vrši energetski pregled;

c) zaposlen ili je vlasnik udjela ili dioničar osim javnih dioničkih društava, član upravnog ili nadzornog odbora u preduzeću koje je izradilo tehničku dokumentaciju, ili izvršilo tehničku kontrolu tehničke dokumentacije, ili je bilo izvođač radova na objektu ili u pravnom licu u kojem se pregled vrši.

(3) Uz izvještaj o energetskom pregledu, savjetnik obavezno prilaže potpisanu izjavu o nepostojanju sukoba interesa saglasno ovom zakonu.

Član 29

(Organizacija za obuku)

(1) Za obavljanje poslova obuke energetskih menadžera i energetskih savjetnika, nadležno odjeljenje ovlašćuje organizaciju koja ispunjava uslove u smislu kadrovske osposobljenosti, tehničke opremljenosti i prostora u kojem se obavlja obuka.

(2) Ovlaštenje iz stava 1 ovog člana izdaje se rješenjem nadležnog odjeljenja na period od četiri godine i može se obnoviti.

(3) Nadležno odjeljenje utvrđuje spisak organizacija u Bosni i Hercegovini koje su od drugih institucija na nivou Bosne i Hercegovine ili entiteta ovlaštene za provođenje obuke za energetske menadžere ili energetske savjetnike ili stručnjake drugačijeg naziva analogne menadžerima i savjetnicima, čija će obuka odnosno potvrde o obuci biti priznate u Distriktu i na osnovu koje se može izdati licenca.

(4) Vlada će na prijedlog nadležnog odjeljenja pravilnikom iz člana 26 stava 2 propisati detaljnije uslove za davanje ovlaštenja organizaciji za obuku.

Član 30

(Obuka za energetske menadžere i energetske savjetnike)

(1) Organizacija za obuku provodi obuku za energetske menadžere za oblasti:

a) industrijske energetike;

b) energetike zgrada;

c) energetike javnog sektora.

(2) Organizacija za obuku provodi obuku za energetske savjetnike za oblasti:

- a) mašinske tehnike;
- b) elektrotehnike; i
- c) arhitekture i građevine.

(3) Organizacija za obuku izdaje potvrdu o uspješno završenoj obuci iz stavova 1 i 2 ovog člana.

Član 31

(Uslovi za polaganje ispita za energetske menadžera)

(1) Ispit za energetske menadžera može polagati lice koje ima:

a) stečeno visoko obrazovanje osnovnih akademskih ili strukovnih studija u oblasti tehničko-tehnoloških nauka u obimu od najmanje 180 ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System ili sistem prenošenja i prikupljanja bodova) ili ekvivalentnog nivoa utvrđenog drugim posebnim propisima i potvrdu o završenoj teorijskoj i praktičnoj obuci za energetske menadžera;

b) stečeno visoko obrazovanje master akademskih i strukovnih studija u obimu od najmanje 60 ECTS, ako je na studijima prvog stepena ostvaren obim od 240 ECTS, odnosno najmanje 120 ECTS ako je na studijima prvog stepena ostvaren obim od 180 ECTS u naučnim oblastima mašinstva, elektrotehnike, arhitekture, građevine ili tehnologije i potvrdu o završenoj praktičnoj obuci za energetske menadžera.

(2) Ispit za energetske menadžera iz oblasti energetike javnog sektora pored lica navedenih u stavu 1 ovog člana, može polagati i lice koje ima stečeno visoko obrazovanje na master akademskim, odnosno strukovnim studijima obima od najmanje 300 ECTS ili ekvivalentnog nivoa utvrđenog posebnim propisima u naučnoj oblasti ekonomije ili sigurnosti i potvrdu o završenoj obuci za energetske menadžera.

Član 32

(Uslovi za polaganje ispita za energetske savjetnika)

(1) Ispit za energetske savjetnika za oblast mašinske tehnike može polagati lice koje ima:

a) stečeno visoko obrazovanje master akademskih i strukovnih studija u obimu od najmanje 60 ECTS ako je na studijima prvog stepena ostvaren obim od 240 ECTS, odnosno najmanje 120 ECTS ako je na studijima prvog stepena ostvaren obim od 180 ECTS, u užoj naučnoj oblasti mašinskog inženjerstva;

b) položen ispit za energetske menadžera za oblast industrijske energetike ili energetike zgrada;

c) licencu za inženjera iz stručne oblasti mašinsko inženjerstvo, uže stručne oblasti termotehnika, termoenergetika i procesna tehnika koja je izdata u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast planiranja i izgradnje i propisima donesenim na osnovu tog zakona;

d) potvrdu o završenoj obuci za energetske savjetnike za oblast mašinske tehnike.

(2) Ispit za energetske savjetnike za oblast elektrotehnike može polagati lice koje ima:

a) stečeno visoko obrazovanje master akademskih i strukovnih studija u obimu od najmanje 60 ECTS ako je na studijima prvog stepena ostvaren obim od 240 ECTS odnosno najmanje 120 ECTS ako je na studijima prvog stepena ostvaren obim od 180 ECTS, u užoj naučnoj oblasti elektrotehničkog inženjerstva;

b) položen ispit za energetske menadžera za oblast industrijske energetike ili energetike zgrada;

c) licencu za inženjera za stručnu oblast elektrotehničko inženjerstvo, uže stručne oblasti elektroenergetske instalacije i elektromotorni pogoni koja je izdata u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast planiranja i izgradnje i propisima donesenim na osnovu tog zakona;

d) potvrdu o završenoj obuci za energetske savjetnike za oblast elektrotehnike.

(3) Ispit za energetske savjetnike za oblast arhitekture i građevine može polagati lice koje ima:

a) stečeno visoko obrazovanje master akademskih i strukovnih studija u obimu od najmanje 60 ECST ako je na studijima prvog stepena ostvaren obim od 240 ECTS odnosno najmanje 120 ECTS ako je na studijima prvog stepena ostvaren obim od 180 ECTS, u užoj naučnoj oblasti arhitekture ili građevine;

b) položen ispit za energetske menadžera iz oblasti energetike zgrada;

c) licencu za inženjera za stručnu oblast arhitekture ili građevine koja je izdata u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast planiranja i izgradnje i propisima donesenim na osnovu tog zakona;

d) potvrdu o završenoj obuci za energetske savjetnike za oblast arhitekture i građevine.

Član 33

(Ispit za energetske menadžera i energetske savjetnike)

(1) Ispit za energetske menadžera i energetske savjetnike polaže se pred komisijom koju imenuje Organizacija za obuku.

(2) Ispit za energetske menadžera se polaže za oblasti industrijske energetike, energetike zgrada i energetike javnog sektora.

(3) Ispit za energetske savjetnike se polaže za oblasti mašinske tehnike, elektrotehnike, arhitekture i građevine.

(4) Organizacija za obuku organizuje polaganje ispita iz stava 1 ovog člana i izdaje uvjerenje o položenom ispitu.

(5) Saglasnost na visinu troškova polaganja ispita iz stava 1 ovog člana na prijedlog organizacije za obuku daje Vlada, saglasno pravilniku iz člana 26 stava 2 ovog zakona.

Član 34

(Licenca energetskeg menadžera i energetskeg savjetnika)

(1) Odjeljenje za javnu sigurnost izdaje licence za energetskeg menadžera odnosno energetskeg savjetnika u kategorijama kako su predviđene odredbama članova 31, 32 i 33 ovog zakona licu:

- a) koje ima položen ispit za energetskeg menadžera odnosno energetskeg savjetnika;
- b) koje ima tri godine radnog iskustva na poslovima za koje se traži stručna sprema predviđena za polaganje ispita iz stava 1 tačke a);
- c) koje podnese Odjeljenju za javnu sigurnost zahtjev za izdavanje licence te plati administrativnu taksu.

(2) Odjeljenje za javnu sigurnost rješenjem izdaje licencu u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(3) Na rješenje iz stava 2 ovog člana dopuštena je žalba Apelacionoj komisiji.

(4) Vlada na prijedlog Odjeljenja za javnu sigurnost donosi Pravilnik o licencama za energetske menadžere i energetske savjetnike.

(5) Licence za energetske menadžere odnosno energetske savjetnike izdate od drugih nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini priznaju se u Distriktu.

Član 35

(Oduzimanje licence)

(1) Licencu izdatu saglasno odredbama člana 34 ovog zakona može rješenjem oduzeti Odjeljenje za javnu sigurnost na prijedlog pravnog ili fizičkog lica ili po službenoj dužnosti, ako se na osnovu uvida u odgovarajuće dokaze naknadno utvrdi da je licenca izdata na osnovu netačnih podataka i ako energetskeg menadžer ili energetskeg savjetnik bude pravosnažno osuđen za krivično djelo u vezi s obavljanjem poslova za koje mu je licenca izdata.

(2) Na rješenje iz stava 1 dopuštena je žalba Apelacionoj komisiji.

(3) Na osnovu pravosnažnog rješenja iz stava 1 ovog člana kojim je licenca oduzeta, energetskeg menadžer odnosno energetskeg savjetnik se brišu iz registra.

POGLAVLJE V. ENERGETSKA EFIKASNOST JAVNIH ZGRADA I SISTEM PRACENJA, MJERENJA I VERIFIKACIJE USTEDA ENERGIJE

Član 36

(Dužnosti javnih subjekata)

(1) Subjekti javnog sektora koji su obveznici sistema provode obaveze u okviru politike sistemskog upravljanja energijom i vodom saglasno potrebama i usvojenim planovima i programima energetske efikasnosti i drugim aktima kojima se uređuje provedba politike

sistemskeg upravljanja energijom i vodom, kao i saglasno održivoj fiskalnoj politici i odgovornosti prema korištenju javnog novca.

(2) Ured je dužan upravljati potrošnjom energije i vode na energetske efikasan način, a u ispunjenju te obaveze dužan je:

a) odlukom o davanju ovlaštenja licu zaposlenom u Uredu ili ugovaranjem prema pravilima o nabavci usluga imenovati osobu odgovornu za energetske efikasnost, za zgrade koje koriste ili kojima upravljaju javni subjekti;

b) redovno pratiti i najmanje jednom mjesečno unositi podatke o potrošnji energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada u upotrebi u javnom sektoru u kojima se energija plaća javnim sredstvima nadležnom odjeljenju radi unošenja u Informatični sistem za upravljanje energijom i redovno ažurirati podatke o energetske svojstvima zgrada;

c) analizirati periodično, a najmanje jednom godišnje, potrošnju energije u zgradama ili dijelovima zgrada u upotrebi u javnom sektoru ili u kojima se energija plaća javnim sredstvima;

d) na svim mjernim mjestima potrošnje energije i vode u zgradi, dijelu zgrade ili skupini zgrada čiji je ukupni godišnji trošak potrošnje energije i vode jednak ili veći od 50.000 KM ugraditi sistem daljinskog očitavanja potrošnje i povezati ga s Informatičnim sistemom za upravljanje energijom odnosno omogućiti pristup nadležnom odjeljenju.

(3) Način upravljanja potrošnjom energije i vode, analiza potrošnje energije i vode, te način izvještavanja propisuju se Pravilnikom o praćenju, mjerenju i verifikaciji ušteda energije.

Član 37

(Informatični sistem)

(1) Nadležno odjeljenje uspostavlja i upravlja Informatičnim sistemom.

(2) Podatke za Informatični sistem radi praćenja, mjerenja i verifikacije ušteda energije treba da osiguraju obveznici sistema odnosno odgovorne osobe javnog sektora, pružatelji energetske usluge i davatelji subvencije kao i operator distributivnog sistema.

(3) Informatični sistem iz stava 1 ovog člana vodi se u skladu s Pravilnikom o praćenju, mjerenju i verifikaciji ušteda energije, kojim se određuje i metodologija koja obuhvata način praćenja i obračun indikatora potrošnje energije na nivou Distrikta, način obračuna ušteda energije koja je rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetske efikasnosti i uštede energije koja je rezultat primjene energetske usluga te postupak verifikacije ušteda energije, pitanja ovlaštenja odnosno aktivnog pristupa Informatičnom sistemu kao i pitanje obaveznog posjedovanja energetske certifikata, a koji donosi Vlada, na prijedlog nadležnog odjeljenja.

Član 38

(Uspostavljanje Informatičnog sistema kao i sistema pružanja informacija za sudionike na tržištu)

(1) Vlada će, na prijedlog nadležnog odjeljenja, donijeti Uputstvo o uspostavljanju elektronskog Informatičnog sistema za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz člana 37 ovog zakona, kao i sistema pružanja informacija o dostupnim kontaktima i mehanizmima za energetske

efikasnost i finansijskim i pravnim okvirima i instrumentima te njihovo opsežno širenje svim relevantnim sudionicima na tržištu.

(2) Informacije za sudionike na tržištu iz stava 1 ovog člana bit će objavljivane i ažurirane na internet stranici Vlade.

Član 39

(Energetski certifikat javnih zgrada)

(1) Zgrade ili posebni dijelovi zgrade koje koriste ili kojima upravljaju institucije Distrikta s korisnom površinom većom od 250 m² moraju imati certifikat o energetskim svojstvima zgrade odnosno posebnog dijela zgrade.

(2) Certifikat o energetskim svojstvima zgrada iz stava 1 ovog člana izdaje stručna institucija na način propisan pravilnikom iz člana 57 stava 2 ovog zakona.

(3) Prva strana certifikata o energetskim svojstvima zgrade bit će izložena na ulazu u zgradu iz stava 1 ovog člana, na vidljivom mjestu.

Član 40

(Energetska obnova javnih zgrada)

(1) Mjere energetske efikasnosti na javnim zgradama koje imaju korisnu površinu veću od 250 m², primjenjuju se na način da se svake godine energetski obnavlja utvrđeni procent zbira ukupne neto površine svih takvih zgrada, pri čemu energetski sanirane javne zgrade moraju dostići svojstva koja ne mogu biti niža od minimalnih zahtijeva za energetska svojstva zgrada propisanih pravilnikom iz člana 57 stava 2 ovog zakona.

(2) Ako se energetska sanacija provede na više od utvrđenog procenta zbira ukupne neto površine javnih zgrada predviđene za sanaciju iz stava 1 ovog člana u određenoj godini, višak će se uračunati u godišnju stopu ostvarene energetske sanacije u sljedeće tri godine.

(3) Javnim zgradama koje su energetski sanirane smatraju se i nove zgrade koje ispunjavaju propisane minimalne zahtjeve energetske efikasnosti zgrada koje se koriste kao zamjena za javne zgrade koje su prodate, srušene ili su prestale da se koriste u prethodne dvije godine zbog korištenja drugih zgrada.

(4) Vlada na prijedlog Ureda donosi Plan energetske obnove javnih zgrada do 31. januara svake godine kojim se utvrđuje spisak javnih zgrada koje su predmet energetske obnove, koji se prema potrebi ažurira.

(5) Vlada može iz spiska javnih zgrada iz stava 4 ovog člana izuzeti zgrade koje nije ekonomski isplativo energetski sanirati zbog njihovog životnog vijeka ili tehnički nije izvodljivo, jer se radi o zgradama koje su u zoni zaštićenog prirodnog dobra ili predstavljaju zaštićeno kulturno dobro ili imaju namjenu koja ne dozvoljava izvođenje radova na energetske sanaciji.

(6) Prilikom izrade plana iz stava 4 ovog člana, prednost se može dati javnim zgradama s lošijim energetskim svojstvima, ako je to ekonomski opravdano i tehnički izvodljivo.

Član 41

(Obaveza investitora nove zgrade i zgrade na kojoj se izvodi detaljna energetska sanacija)

(1) Investitor je dužan da instalaciju za predaju toplotne energije svake nove zgrade ili zgrade koja se detaljno energetska sanira, opremi:

a) uređajima za regulaciju i uređajima za mjerenje predate količine toplotne energije, a gdje postoji i potrošne tople vode;

b) uređajima za mjerenje predate toplotne energije za svaki dio zgrade, a gdje postoji i potrošne tople vode;

c) uređajima za regulaciju predate količine toplotne energije za svako grejno tijelo.

(2) U slučaju da se zgrada detaljno energetska obnavlja, investitor će je opremiti uređajima iz stava 1 ovog člana, ukoliko je to tehnički izvodljivo i ekonomski opravdano.

(3) Zgrada se detaljno energetska obnavlja ukoliko je ukupna predračunska godišnja vrijednost predviđenih ušteda nakon realizacije energetske sanacije veća od 25% vrijednosti zgrade, isključujući vrijednost zemljišta na kojem se zgrada nalazi.

(4) Vlada na zajednički prijedlog Ureda i Odjeljenja za javne poslove donosi Pravilnik za metodologiju utvrđivanja parametara tehničke izvodljivosti i ekonomske opravdanosti iz stava 2 ovog člana.

Član 42

(Sistemi za automatsku regulaciju i upravljanje)

(1) Tehnički sistemi nestambenih zgrada, s efektivnom nominalnom snagom za grijanje odnosno klimatizaciju većom od 250 KW, će biti opremljeni sistemima za automatsku regulaciju i upravljanje ako je to tehnički izvodljivo i ekonomski opravdano.

(2) Sistemi automatske regulacije i upravljanja u nestambenim zgradama omogućavaju:

a) kontinuirano praćenje, evidentiranje, analizu i omogućavanje prilagođavanja korištenja energije;

b) vrednovanje energetske efikasnosti zgrade, otkrivanje snižavanja efikasnosti tehničkih sistema i obavještanje lica odgovornog za zgradu ili tehničko upravljanje zgradom o mogućnostima povećanja energetske efikasnosti zgrade; i

c) komunikaciju s povezanim tehničkim sistemima zgrade i ostalim uređajima unutar zgrade, kao i interoperabilnost s tehničkim sistemom zgrade koristeći različite vrste tehnologija i uređaja od različitih proizvođača.

(3) Vlada pravilnikom iz člana 41 stava 4 utvrđuje parametre tehničke izvodljivosti i ekonomske opravdanosti.

POGLAVLJE VI. ENERGETSKA EFIKASNOST U PRENOSU, DISTRIBUCIJI I SNABDIJEVANJU ENERGIJOM

Član 43

(Energetska efikasnost u prenosu, distribuciji i snabdijevanju energijom)

(1) Operator distributivnog sistema, distributer ili snabdjevač energijom dužan je osigurati mogućnost ugradnje pametnih mjernih uređaja po razumnim cijenama odnosno cijenama koje garantuju ekonomsku opravdanost i/ili proporcionalnost u odnosu na moguće uštede energije, krajnjim kupcima električne energije prirodnog plina, daljinskog grijanja, daljinskog hlađenja i tople vode u domaćinstvima, koji tačno odražavaju stvarnu potrošnju krajnjeg kupca i pružaju informacije o stvarnom vremenu upotrebe.

(2) Operator distributivnog sistema, distributer ili snabdjevač energijom mora osigurati krajnjem kupcu individualno brojilo po razumnoj i uporedivoj cijeni u slučaju zamjene postojećeg brojila ili kada je u novoj zgradi uspostavljen novi priključak ili je na građevini provedena obnova, kako je to utvrđeno ovim zakonom.

(3) Ako se grijanje, hlađenje ili topla voda u domaćinstvu dovodi u zgradu iz centralnog izvora koji opslužuje više zgrada ili putem daljinskog grijanja ili daljinskog sistema hlađenja, na izmjenjivaču topline ili na mjestu isporuke, operator distributivnog sistema, distributer ili snabdjevač mora ugraditi brojilo po razumnoj i uporedivoj cijeni.

(4) Operator distributivnog sistema, distributer ili snabdjevač energije dužan je dostaviti račune na osnovu stvarne potrošnje energije, tamo gdje je to tehnički moguće i ekonomski opravdano, te ih prikazati jasno, nedvosmisleno i razumljivo. <https://advokat-prnjavorac.com>

(5) Snabdjevač energije dužan je osigurati relevantne informacije svojim kupcima, objavljivanjem informacija o dostupnim energetske uslugama na njihovoj internet stranici, dostupnim mjerama za poboljšanje energetske efikasnosti i učincima koji proizlaze iz takvih mjera, raspoloživim mehanizmima finansiranja, vrstama ugovora o energetske uslugama, kao i kontakt informacije o mogućim pružateljima energetske usluga, uključujući ESCO.

(6) Tamo gdje su ugrađena pametna brojila, ona osiguravaju tačne podatke o naplati na osnovu stvarne potrošnje, a krajnji kupac ima mogućnost jednostavnog pristupa dopunjujućim informacijama o historiji potrošnje kojim se omogućava detaljna samostalna kontrola.

(7) Nadležno odjeljenje nadzire implementaciju odredaba ovog člana, promovise naplatu na osnovu stvarne potrošnje energije i osigurava da krajnji kupci dobiju svoje račune i informacije o naplati te imaju pristup svojim podacima o potrošnji energije na primjeren način i besplatno, u skladu s ovim zakonom te drugim relevantnim propisima.

Član 44

(Nadležnost DERK-a)

Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK), saglasno propisima koje provodi, osigurava neposredan nadzor te vodi računa o energetske efikasnosti u okviru svoje nadležnosti.

Član 45

(Promocija energetske efikasnosti u grijanju i hlađenju)

(1) U svrhu promovisanja energetske efikasnosti u grijanju i hlađenju u Distriktu, na prijedlog nadležnog odjeljenja Vlada donosi odluku o odabiru tijela koje će biti ovlašteno da provodi sveobuhvatnu procjenu potencijala za primjenu daljinskog grijanja i hlađenja i visokoeffikasne kogeneracije.

(2) U svrhu procjene odabrano tijelo će izvršiti analizu troškova i koristi na osnovu klimatskih uslova, ekonomske izvodivosti i tehničke prikladnosti, s ciljem utvrđivanja najpovoljnijeg resursa i ekonomičnog rješenja za potrebe grijanja i hlađenja u Distriktu.

(3) Odabrano tijelo iz odluke iz stava 1 ovog člana dužno je podnijeti detaljan izvještaj o sveobuhvatnoj procjeni na osnovu analize troškova i koristi prema stavovima 1 i 2 ovog člana nadležnom odjeljenju Vlade.

(4) Vlada na prijedlog Komisije odobrava sveobuhvatnu procjenu s identifikovanim potencijalom i dostavlja je MVTEO radi dostavljanja Sekretarijatu Energetske zajednice.

(5) Sveobuhvatna procjena iz stava 1 ovog člana mora sadržavati odgovarajuće mjere za korištenje identificiranog potencijala efikasnog daljinskog grijanja i rashladne infrastrukture i prilagodbe za razvoj visokoeffikasne kogeneracije i korištenje grijanja i hlađenja iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije.

Član 46

(Analiza troškova i prednosti novih postrojenja)

(1) Analizu troškova i prednosti novih postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije obavlja preduzeće kada:

a) planira novo postrojenje za proizvodnju električne energije s toplinskim ulaskom većim od 20 MW, kako bi se procijenili troškovi i prednosti osiguranja rada postrojenja kao visokoeffikasnog kogeneracijskog postrojenja;

b) postojeće termalno postrojenje za proizvodnju električne energije toplinske snage preko 20 MW je znatno renovirano, kako bi se procijenili troškovi i koristi od pretvaranja u visokoeffikasnu kogeneraciju;

c) planira ili značajno renovira industrijske instalacije ukupne toplotne snage veće od 20 MW koja proizvodi otpadnu toplotu na korisnom temperaturnom nivou kako bi se procijenili troškovi i prednosti korištenja otpadne toplote da bi se zadovoljila ekonomski opravdana potražnja, uključujući kogeneraciju, te priključenje te instalacije na mrežu daljinskog grijanja i hlađenja;

d) planira novu mrežu daljinskog grijanja i hlađenja ili se u postojećoj daljinskoj toplovodnoj ili rashladnoj mreži planira nova instalacija za proizvodnju energije čija je ukupna toplotna snaga veća od 20 MW ili će se takva postojeća instalacija znatno renovirati, kako bi se procijenili trošak i prednosti korištenja otpadne toplote iz obližnjih industrijskih postrojenja.

(2) Analiza troškova i prednosti novih postrojenja predstavlja prilog zahtjevu za odgovarajuću građevinsku ili okolišnu dozvolu u skladu s propisima Distrikta koji propisuju pitanja zaštite životne okoline, građenja i energije.

(3) Sadržaj i postupak provođenja i podnošenja analize troškova i prednosti iz stava 1 ovog člana, minimalni standardi i posebni zahtjevi, kao i moguća izuzeća u vezi s analizom troškova i prednosti se detaljnije regulišu pravilnikom iz člana 57 stava 2.

POGLAVLJE VII. ENERGETSKE USLUGE

Član 47

(Energetske usluge)

(1) Energetske usluge omogućuju implementaciju projekata energetske efikasnosti od strane pružatelja energetske usluga na osnovu ugovora, s provjerljivim i mjerljivim ili procijenjenim poboljšanjima energetske efikasnosti i uštedama energije.

(2) Nadležno odjeljenje promovise tržište energetske usluga i pristupa tom tržištu putem:

a) širenja jasno i lako dostupnih informacija malim i srednjim preduzećima o raspoloživim energetske performansama i modelima snabdijevanja kao i standardnim klauzulama koje je potrebno uključiti u ugovore s pružateljima energetske usluga, a sve s ciljem garancije za uštedu energije i prava krajnjih kupaca;

b) javno dostupne liste dostupnih pružatelja energetske usluga, zajedno s njihovim kvalifikacijama ili potvrdama, i ažuriranje te liste najmanje svakih šest mjeseci;

c) podrške javnim subjektima u prihvatanju ponuda energetske usluga, posebno za renoviranje zgrada pružanjem modela ugovora za ugovaranje energetske performansi i pružanjem informacija o najboljim praksama za ugovaranje energetske performansi; i

d) pružanja informacija i podrške u pogledu raspoloživih finansijskih instrumenata, podsticaja, donacija i kredita za podršku projektima usluga energetske efikasnosti.

(3) Vlada podržava pravilno funkcioniranje tržišta energetske usluga, gdje je to prikladno putem:

a) identifikacije i objavljivanja kontaktnih tačaka na kojima krajnji kupci mogu dobiti informacije iz stava 2 ovog člana;

b) ako je potrebno, preduzimanjem mjera za uklanjanje regulatornih i neregulatornih prepreka koje sprečavaju prihvatanje ugovora o energetske efikasnosti i drugih modela usluga energetske efikasnosti za identifikaciju i/ili implementaciju mjera uštede energije;

c) omogućavanja nezavisnim tržišnim posrednicima da imaju ulogu u podsticanju razvoja tržišta na strani ponude i potražnje.

(4) Distributeri energije, operateri distribucijskog sistema i maloprodajne kompanije za prodaju energije dužni su suzdržati se od bilo kakvih aktivnosti koje mogu ometati potražnju i pružanje energetske usluga ili drugih mjera za poboljšanje energetske efikasnosti ili ometati razvoj tržišta za takve usluge ili mjere, uključujući zabranu tržišnog natjecanja za konkurente, u skladu s ovim zakonom, propisima o konkurenciji i drugim propisima.

Član 48

(Pružatelji energetske usluga)

(1) Energetska usluga je provedba projekta energetske efikasnosti i ostalih povezanih aktivnosti temeljena na ugovoru o energetskej usluzi odnosno ugovora o energetskej usluzi s garancijom da u referentnim uslovima vodi do provjerljivog i mjerljivog ili procjenjivog poboljšanja energetske efikasnosti i/ili ušteda energije i vode.

(2) Energetske usluge pruža pravno i/ili fizičko lice na osnovu ugovora o energetskej usluzi, odnosno ugovora o energetskej obnovi zgrada.

(3) Energetske usluge pružaju licencirana pravna lica, kompanije za pružanje energetske usluga (ESCO) na osnovu ugovora iz stava 5 ovog člana.

(4) ESCO prihvata određeni stepen finansijskog rizika u pružanju energetske usluga i/ili drugih mjera za poboljšanje energetske efikasnosti. Plaćanje ESCO za energetske usluge zasniva se u potpunosti ili djelimično na ugovoru o postizanju poboljšanja energetske efikasnosti i na ispunjavanju dogovorenih kriterija.

(5) Ugovor se zaključuje između korisnika i ESCO u pisanoj formi i sadrži naročito:

a) mjere efikasnosti koje treba implementirati ili rezultate efikasnosti koji se trebaju postići;

b) zagarantovane uštede koje će se postići implementacijom ugovornih obaveza;

c) naknada za energetske usluge i način plaćanja, uključujući učešće javnog sektora u plaćanju dijela naknade;

d) trajanje i izmjene ugovora, uslovi i otkazni rok;

e) jasan i transparentan spisak obaveza svake ugovorne strane;

f) referentni datum za utvrđivanje ostvarene uštede energije;

g) korake koje treba poduzeti za implementaciju mjere ili paketa mjera i, ako je relevantno, pridruženih troškova;

h) obavezu da se u potpunosti implementiraju mjere u ugovoru i dokumentiranje svih promjena izvršenih tokom trajanja ugovora;

i) propise koji određuju uključivanje ekvivalentnih zahtjeva u svako podugovaranje s trećim stranama;

j) jasan i transparentan prikaz finansijskih implikacija projekta i raspodjele udjela obje strane u postignutoj novčanoj uštedi odnosno naknada pružatelja usluga;

k) jasne i transparentne odredbe o mjerenju i provjeri postignutih garantovanih ušteda, provjeri kvaliteta i garancijama;

l) odredbe kojima se pojašnjava procedura postupanja s promjenom okvirnih uslova koji utiču na sadržaj i ishod ugovora (promjene cijena energije, intenzitet korištenja postrojenja i sl.);

m) detaljne informacije o obavezama svake ugovorne strane i ugovornim kaznama za njihovo kršenje.

(6) Ugovor iz stava 5 može obuhvatati dizajn, izgradnju, rekonstrukciju, energetska obnovu, održavanje, kao i upravljanje i nadzor snabdijevanja i korištenja energije.

(7) ESCO obavljaju djelatnosti u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskog akta iz stava 9 ovog člana. Prava i obaveze strana iz stava 3 ovog člana dalje se uređuju u skladu sa zakonom kojim se uređuju obaveze, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(8) Troškove za pružanje energetske usluge snosi pružatelj energetske usluge, u potpunosti ili djelimično, iz vlastitih izvora ili izvora trećih strana.

(9) Vlada, na prijedlog nadležnog odjeljenja, donosi Pravilnik o modelu ugovora o energetske efikasnosti, postizanju odgovarajućih energetske performansi građevine te snabdijevanju energijom, te olakšavanju funkcioniranja tržišta energetske usluge u Distriktu.

Član 49

(Ugovor o energetske usluzi)

(1) Ugovorom o energetske usluzi pružatelj energetske usluge korisniku energetske usluge obvezuje se provesti ulaganja u mjere energetske efikasnosti kojima se postiže zagarantovana ušteda energije i/ili ušteda vode i/ili ušteda pripadajućih troškova u odnosu na referentnu potrošnju energije i/ili pripadajućih troškova na način da rizik i koristi takvog ugovaranja preuzme pružatelj energetske usluge, a korisnik se pružatelju energetske usluge obvezuje za trajanja ugovora plaćati naknadu temeljenu na ugovorenoj novčanoj vrijednosti energetske ušteda koje su ostvarene i utvrđene.

(2) Zagarantovana ušteda energije utvrđuje se mjerenjem u skladu s podzakonskim aktima ili procjenom.

(3) Kada se zagarantovana ušteda energije utvrđuje mjerenjem, ugovor o energetske učinku uređuje obračun referentne potrošnje energije.

(4) Kada se ušteda energije utvrđuje procjenom, vrijednost zagarantovane uštede energije utvrđuje se glavnim projektom koji izrađuje osoba ovlaštena za projektovanje saglasno posebnom propisu ili se za mjere poboljšanja energetske efikasnosti, za koje nije potrebna izrada projekta, zagarantovane uštede energije utvrđuju elaboratom koji potpisuje ovlašteno lice.

(5) Pružatelj energetske usluge može na osnovu ugovora o energetske efikasnosti ulagati u nepokretnu imovinu korisnika, u pokretnine ili činiti nematerijalna ulaganja, a može se, osim ulaganja, obvezati i na snabdijevanje korisnika energijom.

(6) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu mogu obuhvatati ulaganja u poboljšanje energetske svojstva zgrade, mjere poboljšanja ovojnice grijanog ili hlađenog dijela zgrade, a što uključuje i održavanje obnovljenih dijelova zgrade i opremu izrađenu za specifične potrebe korisnika, a pri kojem ulaganju dolazi do spajanja uloženo s nepokretnom imovinom na način da se ono ne može odvojiti ili bi odvajanjem ulaganje ili sama nepokretna imovina bili uništeni ili bi im se bitno umanjila vrijednost.

(7) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu iz stava 6 ovog člana za čitavog trajanja ugovora o energetskom učinku predstavljaju ulaganje pružatelja energetske usluge u tuđu imovinu.

(8) Pružatelj energetske usluge kao vlasnik je dužan održavati i upravljati pokretninama kada su one ugovorom o energetskom učinku namijenjene zadovoljavanju energetskih potreba korisnika.

(9) Korisnik je dužan pružatelju energetske usluge omogućiti pristup pokretninama iz stava 8 ovog člana.

(10) Nematerijalna ulaganja pružatelja energetske usluge mogu obuhvaćati savjetodavne usluge, upravljanje, nadzor, nabavku ili ostale djelatnosti koje dovode do provjerljive uštede energije ili provjerljive finansijske uštede za korisnika, a nastale promjenom ponašanja korisnika ili općenito poboljšanjem upravljanja potrošnjom energije na strani korisnika.

(11) Kada je ugovorena obaveza pružatelja energetske usluge na snabdijevanju korisnika energijom, pružatelj energetske usluge takvu energiju proizvodi ili pribavlja o vlastitom riziku i trošku, a isporučuje ju korisniku u sklopu naknade za uslugu, bez posebne i/ili dodatne naknade.

Član 50

(Ugovor o energetskom učinku za javne zgrade)

(1) Ugovor o energetskom učinku za javne zgrade zaključuje se u pisanom obliku i na jasan i transparentan način uređuje sljedeća pitanja:

a) popis mjera za poboljšanje efikasnosti koje treba provesti ili rezultata u vezi s učinkovitošću koje treba ostvariti;

b) zagarantovane uštede koje treba ostvariti provedbom ugovorenih mjera i novčanu vrijednost ostvarenih energetskih ušteda;

c) ključne faze ispunjenja ugovora i njihovo trajanje, popis koraka u provedbi mjere;

d) trajanje ugovora i otkazni rok;

e) popis obaveza svake ugovorne strane, odredbe o preuzimanju rizika i o sankcijama za kršenje obaveza;

f) ugovorenu obavezu potpune provedbe ugovorenih mjera i dokumentiranja svih promjena učinjenih izvedbom projekta;

g) odredbe o mjerenju i verifikaciji ušteda energije, periodima za koja se moraju raditi verifikacije ili praćenja potrošnje, metode i dokazi kojima se ugovorne strane mogu služiti;

h) prikaz finansijskih posljedica projekta i raspodjele udjela obje ugovorne strane u ostvarenim novčanim uštedama odnosno naknada pružatelju energetske usluge;

i) provjere kvaliteta izvedbe;

j) jamstva pružatelja energetske usluge;

- k) zahtjev za ugovaranje istovjetnih obaveza u svim podugovorima pružatelja energetske usluge;
- l) odredbe u vezi s raspolaganjem s viškom energije proizvedenim korištenjem ulaganja pružatelja energetske usluge;
- m) odredbe koje regulišu normalizaciju referentne potrošnje energije i/ ili prilagodbe ugovorene novčane vrijednosti energetskih ušteta.

(2) Za ugovorenu odgovornost pružatelja energetske usluge za ostvarenje ušteta, verifikacija ušteta koje se utvrđuju procjenom izračunava se na osnovu verifikovanog projekta pružatelja energetske usluge, verifikacija ušteta koje se utvrđuju mjerenjem izračunava se na osnovu mjerenja, a ugovorna odredba koja obavezuje na plaćanje naknade za uštete koje nisu verifikovane je ništavna.

Član 51

(Energetska usluga u javnom sektoru)

(1) Način ugovaranja energetske usluge za javni sektor, obaveze pružatelja i naručitelja energetske usluge, detalji sadržaja ugovora te budžetsko praćenje energetske usluge za naručitelja iz javnog sektora, Vlada propisuje pravilnikom iz člana 48 stava 9 ovog zakona, na prijedlog nadležnog odjeljenja.

(2) Sredstva za plaćanje naknade do vrijednosti određene ugovorom smatraju se rashodima naknade za energetske usluge u okviru redovnih materijalnih troškova.

(3) U postupku javne nabavke za odabir energetske usluge primjenjuju se kriteriji ekonomski najpovoljnije ponude.

Član 52

(Energetska usluga za javne zgrade)

(1) Kancelarija pokreće postupak javne nabavke za energetske usluge u građevinama i zgradama koje koriste ili kojima upravljaju budžetski ili vanbudžetski korisnici, u skladu s planom energetske obnove zgrada javnog sektora.

(2) Planom iz stava 1 ovog člana utvrđuju se ciljevi provedbe, kriteriji za provedbu postupka javne nabave za energetske usluge, učesnici u planu i njihova prava i obaveze, troškovi i način namirenja troškova, način finansiranja obaveza koje proizlaze iz provedbe plana, indikatori realizacije plana i drugo.

Član 53

(Energetska usluga za višestambene zgrade)

(1) Odluku o zaključenju ugovora o energetskom učinku višestambene zgrade, s pružateljem energetske usluge vlasnici stanova u takvoj zgradi odnosno suvlasnici zgrade donose na osnovu natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima.

(2) Lice ovlašteno za zaključenje ugovora u ime i za račun vlasnika stanova određuje se odlukom iz stava 1 ovog člana. Ako se odlukom ne odredi osoba ovlaštena za zaključenje ugovora o energetske učinku višestambene zgrade, takav ugovor može zaključiti ovlašten predstavnik upravitelja zgrade.

(3) Ugovor iz stava 2 ovog člana, uz sadržaj propisan ovim zakonom, mora sadržavati odredbe kojima se određuje da:

- a) je vrijednost zagarantovane uštede veća ili jednaka od troškova naknade za ugovorenu energetske uslugu, uz obavezu pružatelja energetske usluge da o svome trošku održava one dijelove zgrade u koje je uloženo na osnovu ugovora o energetske učinku od strane pružatelja energetske usluge;
- b) rizik ostvarivanja zagarantovane uštede snosi pružatelj energetske usluge;
- c) sredstva za izvođenje energetske usluge u cijelosti osigurava pružatelj energetske usluge;
- d) se naknada za energetske uslugu izračunava u odnosu na raniju prosječnu potrošnju za svakog suvlasnika zgrade u zadnje tri godine, osim ako se svi suvlasnici zgrade ne usaglase drukčije;
- e) obaveza plaćanja naknade za energetske uslugu nastaje u trenutku kada je ušteda stvarno i nastupila i trajanje obaveze plaćanja naknade;
- f) visina naknade za energetske uslugu ne može prelaziti razliku iznosa ostvarene uštede;
- g) naknada za energetske uslugu uključuje naknadu vrijednosti ugrađenih dijelova i povećanja vrijednosti zgrade s tog osnova; te
- h) je odredba kojom bi se korisnici kao cjelina obavezali na plaćanje neostvarene uštede ništava.

(4) Ugovorom o energetske usluzi za višestambene zgrade može se odrediti da se pružatelju energetske usluge odredi razuman rok za otklanjanje nedostataka zbog kojih se zagarantovana ušteda ne ostvaruje. Ako se u dodatnom roku zagarantovana ušteda ostvari, nastavit će se plaćanje naknade za energetske uslugu prema ugovoru o energetske učinku. Pružatelj energetske usluge nema pravo na naknadu za uštedu koja nije ostvarena.

(5) Svaki suvlasnik može osporiti ostvarenje ušteda dokazom ušteda.

(6) Ako neki od suvlasnika zgrade ne daju podatke potrebne za obračun prosječne potrošnje iz stava 3 tačke d) ovog člana, potrošnja će se utvrditi procjenom, i to kao prosječna potrošnja s obzirom na relevantne tehničke uslove te suvlasničke jedinice. Pružatelj energetske usluge dužan je, na zahtjev suvlasnika čija je potrošnja utvrđena procjenom nakon dostave relevantnih podataka, taj obračun korigovati.

(7) U slučaju neostvarivanja zagarantovane uštede, suvlasnici zgrade nisu dužni ispuniti odredbe ugovora iz stava 2 ovog člana kojima bi se postizao jednak učinak. Ugrađeni dijelovi u zgradu u tom su slučaju u vlasništvu naručitelja energetske usluge.

(8) U slučaju raskida ugovora o energetske učinku višestambene zgrade, zbog neostvarivanja zagarantovane uštede, pružatelj energetske usluge dužan je o svom trošku vratiti zgradu u

prvobitno stanje, ako je to moguće. Ako isto nije izvodivo, ugrađeni dijelovi ostaju vlasništvo vlasnika zgrade bez dodatnih troškova za naručitelja energetske usluge.

Član 54

(Ugovor o izvođenju radova na energetskej obnovi višestambene zgrade)

(1) Energetska obnova višestambene zgrade provodi se saglasno programu energetske obnove višestambenih zgrada. Korisnici sredstava iz programa energetske obnove višestambenih zgrada su vlasnici stanova odnosno suvlasnici tih zgrada kao naručitelji energetske obnove, osim ako nije drukčije ugovoreno između suvlasnika kao naručitelja i pružatelja usluga i izvođača radova za energetske obnovu.

(2) Odluku o zaključenju ugovora o izvođenju radova na energetskej obnovi za višestambenu zgradu donose vlasnici stanova odnosno suvlasnici zgrade na osnovu natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima.

(3) Osoba ovlaštena za zaključenje ugovora u ime i za račun suvlasničke zajednice određuje se odlukom iz stava 2 ovog člana. Ako se odlukom ne odredi osoba ovlaštena za zaključenje ugovora o energetskej obnovi, takav ugovor potpisuje upravitelj zgrade.

(4) Ugovorom o izvođenju radova na energetskej obnovi za višestambene zgrade smatra se ugovor ili skup povezanih ugovora kojima se naručuje usluga ili radovi za provedbu mjera energetske efikasnosti.

(5) Ugovor iz stava 4 ovog člana mora biti u pismenoj formi i sadrži:

a) popis imena svih vlasnika stanova odnosno suvlasnika tih zgrada kao naručitelja energetske obnove s ličnim identifikacionim brojem razmjerom njihova suvlasništva u višestambenoj zgradi te dokaz o postignutoj saglasnosti za ugovaranje energetske obnove u skladu sa stavom 2 ovog člana;

b) naziv i sjedište te lični odnosno jedinstveni identifikacioni broj izvođača radova na energetskej obnovi zgrade;

c) opis mjera koje će se preduzeti u energetskej obnovi višestambene zgrade radi poboljšanja njene energetske efikasnosti;

d) procjenu energetskeg svojstva zgrade s izračunom pretpostavljene uštede energije koja će se ostvariti energetskej obnovom zgrade;

e) način finansiranja provedbe mjera u energetskej obnovi višestambene zgrade radi poboljšanja njene energetske efikasnosti odnosno postotak učešća javnih sredstava u finansiranju provedbe mjera u energetskej obnovi višestambene zgrade, saglasno programu;

f) rok važenja ugovora i ugovornih obaveza.

(6) Obavezni prilog ugovora iz stava 4 ovog člana je projekat s pregledom troškova i predračunom, uz tehničko rješenje zgrade i dokaze pretpostavljenog smanjenja potrošnje energije u zgradi.

(7) Upravitelj zgrade koji zaključi ugovor iz stava 4 ovog člana obavezan je dostaviti podatke o potrošnji energije za tu zgradu Komisiji.

Član 55

(Projekti energetske obnove stambene zgrade finansirani iz evropskih strukturnih i drugih investicionih fondova)

(1) Projekti energetske obnove stambene zgrade odnosno višestambene zgrade i porodične kuće finansirani iz evropskih strukturnih i investicionih fondova drugih investicionih fondova provode se saglasno ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte finansirane iz evropskih strukturnih i investicionih fondova.

(2) Prijavitelj projekta, odnosno korisnik bespovratnih sredstava za projekte finansirane iz evropskih strukturnih i drugih investicionih fondova za energetske obnovu višestambene zgrade ovlašteni je predstavnik suvlasnika zgrade u ime i za račun suvlasnika višestambene zgrade ili upravitelj zgrade u ime i za račun suvlasnika višestambene zgrade.

(3) Odluku o zaključenju ugovora o energetske obnovi višestambene zgrade donose suvlasnici zgrade temeljem natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima i po broju suvlasnika nekretnine.

(4) Korisnik bespovratnih sredstava za projekte finansirane iz evropskih strukturnih i drugih investicionih fondova za energetske obnovu porodične kuće je vlasnik odnosno suvlasnici porodične kuće (fizičko lice ili lica).

(5) Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte finansirane iz evropskih strukturnih i drugih investicionih fondova je ugovor između korisnika i posredničkih tijela kojim se utvrđuje najviši iznos bespovratnih sredstava dodijeljen za provedbu projekta iz sredstava evropskih strukturnih i drugih investicionih fondova te sredstava iz budžeta te drugi finansijski i provedbeni uslovi projekta.

(6) Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte finansirane iz evropskih strukturnih i investicionih fondova, među ostalim, sadrži podatak o posebnom računu zgrade za provedbu projekta na koji se uplaćuju bespovratna sredstva.

(7) Bespovratna sredstva uplaćena na poseban račun zgrade za provedbu projekta iz stava 6 ovog člana izuzeta su od izvršenja.

POGLAVLJE VIII. STRATEGIJA OBNOVE GRAĐEVINA

Član 56

(Strategija obnove građevina)

(1) Skupština usvaja Strategiju obnove građevina čime podržava obnovu fonda zgrada i drugih građevina Distrikta, stambenih i nestambenih zgrada, javnih i privatnih u visoko energetske efikasan i dekarbonizirani građevinski fond, olakšavajući ekonomičnu transformaciju postojećih zgrada u zgrade sa skoro nultom energijom kao dio Energetskog upravljanja.

(2) Strategija obnove građevina iz stava 1 ovog člana sadrži, između ostalog:

- a) pregled građevinskog fonda Distrikta na osnovu tipologije zgrade;
- b) identifikaciju ekonomičnih pristupa obnovama relevantnim za vrstu zgrade i klimatsku zonu;
- c) politiku i mjere za stimulaciju ekonomične duboke obnove zgrada, uključujući postupne detaljne obnove;
- d) pregled politika i aktivnosti usmjerenih na loše izvedbene segmente građevinskog fonda Distrikta, dileme o frakcijskim podsticajima i tržišnim nedostacima i pregled relevantnih aktivnosti koje doprinose smanjenju energetske siromaštva;
- e) politike i akcije usmjerene na sve javne zgrade;
- f) faze i vrijeme realizacije odgovarajućih programa, projekata i mjera iz oblasti energetske efikasnosti zgrada;
- g) izvore i mehanizme finansiranja i perspektive usmjeravanja investicijskih odluka pojedinaca, građevinske industrije i finansijskih institucija;
- h) procjenu očekivane uštede energije i veće koristi, poput onih koje se odnose na zdravlje, sigurnost i kvalitet zraka.

(3) Vlada učestvuje u koordinacijskim aktivnostima MVTEO za pripremu usklađene Strategije obnove građevina na državnom nivou, u skladu s obavezama preuzetim međunarodnim sporazumima. Strategija obnove građevina iz stava 1 ovog člana sastavni je dio strategije na državnom nivou.

(4) Skupština usvaja Strategiju obnove građevina iz stava 1 za period od 10 godina i ažurira je svake tri godine nakon prvog objavljivanja.

(5) Strategija obnove građevina iz stava 1 ovog člana dostavlja se MVTEO-u Strategije obnove građevina na državnom nivou iz stava 3 mjesec dana nakon njezinog usvajanja.

Član 57

(Obračun integrisanih energetske performansi građevine)

(1) Integrisana energetska performansa zgrade utvrđuje se na osnovu izračunatog utroška energije i mora odražavati tipičnu potrošnju energije za grijanje prostora, hlađenje prostora, toplu vodu za domaćinstvo, ventilaciju, ugrađenu rasvjetu i druge tehničke građevinske sisteme. Izražava se numeričkim pokazateljem potrošnje primarne energije u kWh/(m²g) u svrhu certificiranja energetske performansi i ispunjavanja minimalnih zahtjeva za energetske performansama.

(2) Vlada donosi na prijedlog Odjeljenja za javne poslove Pravilnik o energetske efikasnosti zgrada i odobrava softver koji će koristiti za primjenu metodologije obračuna odnosno za proračun energetske karakteristika zgrada i građevinskih jedinica, te za izradu i izdavanje energetske certifikata.

(3) Metodologija obračuna uzima u obzir sve relevantne evropske standarde usvojene i primjenjive u Distriktu u skladu s obavezama iz Ugovora o uspostavljanju energetske zajednice i sadrži:

a) obračun godišnje energije potrebne za ispunjavanje različitih potreba građevine povezane s njenom tipičnom upotrebom;

b) indikator energetske performansi, koji ilustrira izračunati radni učinak prema usvojenim referentnim vrijednostima i numerički indikator primarne energije kako bi se performanse prikazale na transparentan način;

c) model za izračunavanje optimalnih troškova za energetske performanse zgrada, građevinskih jedinica i građevinskih elemenata;

d) uzima u obzir najmanje sljedeće aspekte:

1) klimatske uslove u zatvorenom,

2) unutrašnja opterećenja,

3) toplotnu provodivost i toplotni kapacitet ovojnice i strukture građevine,

4) sisteme grijanja,

5) sisteme snabdijevanja toplom vodom,

6) sisteme klimatizacije,

7) sisteme za ventilaciju i filtraciju zraka,

8) ugrađene sisteme rasvjete,

9) položaj i orijentaciju, uticaj sunca, kao i klimatske uslove na otvorenom,

10) uticaj pasivnih mjera dizajna poput prirodne ventilacije, sunčevog zračenja i dnevnog osvjetljenja, i

11) sisteme obnovljive energije;

e) pokriva minimalno sljedeće klase zgrada prilikom procjene energetske performansi:

1) porodične kuće različitih tipova,

2) stambene blokove,

3) kancelarije,

4) obrazovne zgrade,

5) bolnice,

6) hotele i restorane,

7) sportske objekte,

8) zgrade za veleprodajne i maloprodajne usluge, i

9) ostale vrste zgrada koje troše energiju.

Član 58

(Minimalni zahtjevi za energetsom efikasnošću)

(1) Minimalni zahtjevi za energetsom efikasnošću utvrđuju se na osnovu metodologije utvrđene pravilnikom iz člana 57 stava 2 ovog zakona.

(2) Minimalni zahtjevi za energetsom efikasnošću primjenjuju se na:

a) sve nove zgrade i nove građevinske jedinice u izgradnji;

b) zgrade i građevinske jedinice koje će se renovirati u skladu sa stavom 4 ovog člana;

c) različite kategorije zgrada;

d) građevinske elemente koji čine dio ovojnice zgrade i druge elemente koji imaju značajan uticaj na energetske učinke kada prolaze kroz veliku obnovu.

(3) Minimalni zahtjevi za energetsom efikasnošću bit će postavljeni tako da se postignu optimalni troškovi definirani na osnovu metodologije za izračunavanje integrisane energetske efikasnosti građevina.

(4) Minimalni zahtjevi za energetsom efikasnošću za zgrade i građevinske jedinice na kojima se provodi veća obnova ne primjenjuju se ako primjena tih zahtjeva nije tehnički ili operativno izvediva i ekonomski opravdana tokom životnog vijeka zgrade.

(5) Pravilnikom iz člana 57 stava 2 se i sistemske zahtjeve u pogledu ukupnih energetske svojstava, pravilne izgradnje i odgovarajućeg dimenzioniranja, podešavanja i kontrole tehničkih građevinskih sistema u postojećim zgradama. Za nove, zamjenske i nadograđene tehničke građevinske sisteme postavljaju se sistemski zahtjevi i primjenjuju se u mjeri u kojoj su tehnički, ekonomski i funkcionalno izvodivi.

(6) Minimalne potrebe za energetsom učinkom preispituju se u redovnim intervalima, koji ne smiju biti duži od pet godina, a po potrebi se ažuriraju kako bi se uvidio tehnički napredak u građevinskom sektoru.

(7) Nakon stupanja na snagu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, sve nove zgrade i građevinske jedinice trebaju ispunjavati propisane minimalne zahtjeve za energetsom efikasnost.

Član 59

(Korištenje visoko efikasnih alternativnih sistema)

(1) Prilikom projektiranja nove zgrade ili kada se na zgradi provodi detaljna obnova, projektanti ili investitori moraju ocijeniti moguću upotrebu sljedećih visoko efikasnih alternativnih sistema:

- a) decentralizovani sistemi napajanja energijom koji koriste obnovljive izvore energije;
- b) sistemi koji koriste kogeneraciju, kombiniranu toplotnu i električnu energiju ili mehaničku energiju;
- c) sistemi koji koriste toplotne pumpe; i
- d) daljinski ili blokovski sistemi grijanja i hlađenja, posebno oni koji koriste obnovljive izvore energije i koji se napajaju iz centralnog izvora energije koji se koriste za više zgrada ili lokacija.

(2) Prilikom procjene korištenja visoko efikasnog alternativnog sistema propisanog stavom 1 ovog člana, podnosilac zahtjeva za građevinsku dozvolu procjenjuje i uzima u obzir relevantnu tehničku, ekološku i ekonomsku izvodljivost.

(3) Dokazi o evaluaciji ovih alternativnih mjera moraju se priložiti građevinskim dokumentima koji se podnose uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole, a ukoliko je potreba za grijanjem ili hlađenjem očigledno veoma mala da bi jedna od navedenih opcija iz stava 1 bila održiva, navedeno treba navesti u zahtjevu.

Član 60

(Građevine skoro nulte energije)

(1) Odjeljenje za prostorno planiranje i imovinskopravne poslove priprema plan za povećanje broja građevina skoro nulte energije u Distriktu.

(2) Plan iz stava 1 posebno uključuje:

a) detaljnu definiciju građevine skoro nulte energije, u kontekstu Distrikta, s referencom na numerički pokazatelj upotrebe primarne energije (u kWh/m² godišnje);

b) ciljani datum do koga bi sve nove zgrade koje zauzimaju i kojima upravlja Distrikt trebale ispunjavati zahtjeve definicije iz tačke a) ovog stava;

c) ciljani datum do kojeg sve nove zgrade trebaju ispuniti zahtjeve definicije iz tačke a) ovog stava;

d) posredne ciljeve za poboljšanje performansi novih zgrada i postojećeg građevinskog fonda;

e) različite ciljeve zavisno od kategorije zgrade;

f) informacije o dodatnim politikama i finansijskim ili drugim mjerama potrebnim za postizanje ovih ciljeva.

(3) Relevantni dijelovi plana iz stava 2 moraju biti odražavani u Prostornom planu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 61

(Izrada energetske certifikata za stambene zgrade i druge građevine)

(1) Certifikat o energetskej efikasnosti obavezan je u postupku energetskog certificiranja građevina u sljedećim slučajevima:

- a) kada se građevina prvi put gradi, obnavlja ili rekonstruiše;
- b) za građevine koje se prodaju ili daju u zakup;
- c) za dijelove zgrada koje se prodaju ili daju u zakup;
- d) ako energetski certifikat zahtijeva stanar ili vlasnik.

(2) Kada se građevine ili građevinske jedinice grade, prodaju ili daju u zakup, EPC se mora prezentovati budućem zakupcu ili kupcu, odnosno predati novom stanaru ili kupcu.

(3) Energetski certifikat vrijedi 10 godina od trenutka izdavanja ili do rušenja, obnove ili rekonstrukcije predmetne zgrade.

(4) Za zgrade s ukupnom korisnom površinom većom od 250 m² koje zauzima javni subjekt, a koje, radi prirode posla koji obavljaju, javnost često posjećuje, energetski certifikat mora biti istaknut na vidljivom mjestu i jasno dostupan javnosti.

Član 62

(Energetski certifikat za zgrade i druge građevine)

(1) Energetski certifikat izdat u skladu s odredbama ovog člana mora sadržavati sljedeće:

- a) izračunati godišnji integrisani energetski učinak za građevinu;
- b) izračunati indikator energetske efikasnosti (EPI) za građevinu;
- c) numerički pokazatelj primarne energije za građevinu;
- d) opće karakteristike zgrade, uključujući godinu izgradnje;
- e) informacije o ovlaštenom tijelu koje je pripremio energetski certifikat o energetskej efikasnosti građevine (EPC) i/ili tijelu koje ga je izdalo;
- f) referentne vrijednosti;
- g) preporuke za optimalno ili ekonomično poboljšanje:
  - 1) tehničkih građevinskih sistema,
  - 2) građevinskih elemenata, i
  - 3) naznaka gdje se mogu pronaći detaljnije informacije;
- h) informacije o koracima koje treba preduzeti za provođenje preporuka;
- i) referenca na Metodologiju izračuna i verzija odobrenog softvera; i

j) datum izdavanja i registarski broj.

(2) Energetski certifikat o energetskej efikasnosti za građevinu izdaje ovlaštena institucija sa spiska utvrđenog od strane Vlade.

(3) Zahtjeve i postupke za energetskej efikasnost građevina, vrstu, uzorak i sadržaj energetskog certifikata, kontrolu i vođenje registra certifikata te osposobljavanje i certificiranje stručnjaka EPC, utvrđuje pravilnik iz člana 57 stava 2 ovog zakona.

Član 63

(Pregled sistema grijanja i klimatizacije u građevinama)

(1) Po stupanju na snagu ovog zakona vršit će se pregled sistema grijanja i klimatizacije u zgradama sljedećih kapaciteta:

a) za sisteme grijanja s kotlovima efikasne nazivne snage za grijanje prostora veće od 20 kW;

b) za klimatizacijske uređaje s efektivnom nazivnom snagom većom od 12 kW.

(2) Pregled će obuhvatiti sve dostupne dijelove sistema, uključujući sisteme grijanja, generator toplote, regulacijski sistem i cirkulacijsku pumpu(e).

(3) Pregled će uključiti procjenu efikasnosti i veličine sistema u odnosu na potrebe grijanja ili hlađenja građevine.

(4) Za sve preglede sastavlja se izvještaj o provedenom pregledu, koji uključuje:

a) rezultate procjene efikasnosti i veličine sistema u odnosu na potrebe grijanja ili hlađenja građevine;

b) preporuke za poboljšanje energetske efikasnosti testiranog sistema, ako su odgovarajuće mjere isplative u smislu planiranog životnog vijeka građevine.

(5) Izvještaj iz stava 4 mora se predati vlasniku ili stanaru zgrade i biti naveden u bilo kojem energetskom certifikatu ukoliko je građevina ili građevinska jedinica podvrgnuta energetskom certificiranju.

(6) Vlada na prijedlog nadležnog odjeljenja donosi Pravilnik o pregledu sistema grijanja i klimatizacije koji uključuje postupke, intervale između pregleda koji se mogu razlikovati zavisno od vrste sistema i korištenog goriva i po potrebi se može povećati, ako postoji elektronički sistem za praćenje i nadzor te lica ovlaštena za provedbu pregleda.

(7) Pravilnik iz stava 6 ovog člana uključuje kontrolu i vođenje registra izvještaja o provedenom pregledu, a može uključivati i upotrebu alternativnih mjera za cijeli ili dio raspona sistema grijanja i klimatizacije, koje se, između ostalog, mogu sastojati od pružanja savjeta i smjernica korisnicima na poboljšanje energetskej karakteristika njihovog sistema grijanja ili klimatizacije.

(8) Ako se odaberu alternativne mjere, izvještaj mora pripremiti nadležno odjeljenje i dostaviti ga MVTEO svake tri godine od njihove implementacije koji:

- a) pokazuje da je učinak uštede energije jednak ili veći od dosadašnjih mjera;
  - b) uključuje kvantificirane dokaze ili projekcije kao potporu dokazima poput procjene učinka predloženih mjera.
- (9) Sekretarijat Energetske zajednice ili MVTEO mogu tražiti dodatne informacije u vezi sa zahtjevima i ekvivalentnošću mjera i Vlada će dostaviti tražene informacije.

Član 64

(Obaveze vlasnika zgrade)

Vlasnik zgrade, odnosno pravno ili fizičko lice registrovano kao vlasnik odgovarajuće zgrade ili građevinske jedinice u odgovarajućim javnim knjigama, u slučajevima propisanim ovim zakonom, dužan je:

- a) izvršiti energetska certificiranje za cijelu zgradu ili za građevinske jedinice saglasno odredbama ovog zakona;
- b) naručiti pregled sistema grijanja i klimatizacije, ako je primjenjivo;
- c) osigurati da zgrada nakon većeg renoviranja udovoljava minimalnim zahtjevima za energetskim performansama u odnosu na zgradu, građevinsku jedinicu i elemente;
- d) oglasiti klasu energetskih performansi i pružiti potpunu energetska potvrdu i, po potrebi, izvještaje o pregledu potencijalnim kupcima i zakupcima, ako je prema ovom zakonu zgrada ili građevinska jedinica trebala biti certificirana ili sistem grijanja i hlađenja pregledan.

Član 65

(Izuzeci od primjene ovog zakona)

Odredbe ovog zakona se ne primjenjuju na:

- a) građevine zaštićene kao dio određenog okruženja ili zbog njihovog posebnog arhitektonskog ili historijskog značaja, u mjeri u kojoj bi ispunjavanje određenih minimalnih zahtjeva za energetskim performansama promijenilo njihov karakter ili izgled, što je neprihvatljivo;
- b) građevine koje se koriste kao mjesta za bogoslužjenje i vjerske aktivnosti;
- c) privremene zgrade s predviđenim trajanjem od dvije godine ili manje, industrijske lokacije, radionice, nestambene poljoprivredne zgrade s niskom potrošnjom energije i nestambene poljoprivredne zgrade koje koristi sektor obuhvaćen sektorskim sporazumom o energetskim performansama;
- d) stambene građevine koje se koriste ili su namijenjene korištenju manje od četiri mjeseca unutar godine ili, alternativno, za ograničeno godišnje korištenje i s očekivanom potrošnjom energije manjom od 25% od onoga što bi bio izračun cjelogodišnje upotrebe; i
- e) samostalne građevine ukupne korisne površine manje od 50 m².

POGLAVLJE IX. ENERGETSKO OZNAČAVANJE I EKODIZAJN ENERGETSKIH PROIZVODA

Član 66

(Energetsko označavanje proizvoda koji se odnose na energiju)

(1) Kako bi kupci mogli izabrati efikasnije proizvode i smanjiti njihovu potrošnju energije, Vlada donosi Pravilnik o energetskom označavanju proizvoda koji se odnose na energiju i koji se nalaze na tržištu ili su stavljeni u upotrebu na području Distrikta.

(2) Pravilnik iz stava 1 ovog člana predlaže nadležno odjeljenje, uz prethodno pribavljeno mišljenje Komisije.

(3) Pravilnik iz stava 1 ovog člana sadrži i posebni tehnički propis koji detaljnije definiše zahtjeve za određene klase proizvoda, uključujući:

a) definiciju specifične grupe proizvoda koja spada pod definiciju proizvoda koji se odnosi na energiju koji će biti obuhvaćeni detaljnim zahtjevima za označavanje;

b) klasu proizvoda po skali od A do G;

c) traženi sadržaj i format koji se odnosi na informativni list o proizvodu i tehničku dokumentaciju;

d) metodu mjerenja i obračuna koji će se koristiti za određivanje oznaka i informacija i informativnog lista o proizvodu;

e) prema potrebi, korištenje drugih resursa i dodatnih informacija koje se tiču proizvoda;

f) mjesto na kojem će se oznaka prikazati i, prema potrebi, elektronička sredstva za označavanje proizvoda ili način na koji se oznaka i informativni list o proizvodu moraju biti dostupni u slučaju prodaje na daljinu;

g) prema potrebi, razlike u energetskim performansama u različitim klimatskim regijama.

(4) Za proizvode obuhvaćene tehničkim propisom iz stava 2 ovog člana, dobavljači i trgovci ne smiju davati ili prikazivati druge etikete, oznake, simbole ili natpise koji nisu u skladu sa zahtjevima ovog propisa.

(5) Dobavljači proizvoda obuhvaćenih tehničkim propisom iz stava 2 ovog člana:

a) dužni su dostaviti štampane oznake, uključujući ponovno podešene naljepnice i informativne listove proizvoda u skladu s tehničkim propisom iz stava 2 ovog člana, te ih odmah besplatno dostaviti trgovcu, a u svakom slučaju u roku od pet radnih dana nakon zahtjeva prodavca;

b) odgovorni su za tačnost oznaka i informativnih listova koje isporučuju;

c) moraju dostaviti tehničku dokumentaciju i na zahtjev nadležnog inspektora poslati elektronsku verziju dokumentacije na pregled.

(6) Prodavci proizvoda obuhvaćenih tehničkim propisom iz stava 2 ovog člana dužni su:

- a) na oznaci na vidljiv i čitljiv način prikazati etiketu proizvoda;
- b) staviti na raspolaganje informativni list u brošuri proizvoda ili drugoj literaturi koja prati proizvode kada se prodaju krajnjim korisnicima;
- c) u skladu s relevantnim aktima uputiti na klasu energetske efikasnosti proizvoda i raspon klasa efikasnosti dostupnih na oznaci u vizuelnim oglasima ili tehničkom promotivnom materijalu za određeni model.

(7) Dobavljači i trgovci dužni su saradivati s tržišnom inspekcijom u Distriktu kao tijelom za nadzor tržišta i dužni su odmah preduzeti mjere za slučaj nepoštivanja odredaba ovog člana, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev inspekcije.

Član 67

(Zahtjevi za ekodizajn proizvoda koji se odnose na energiju)

(1) Energetski proizvodi mogu se staviti na tržište i/ili staviti u upotrebu samo ako:

- a) udovoljavaju tehničkim zahtjevima za ekodizajn određene grupe proizvoda koji se odnose na energiju;
- b) određena grupa proizvoda obilježena je u skladu sa zahtjevima za označavanjem propisanim članom 66 i relevantnim tehničkim propisima.

(2) Pravilnikom iz člana 66 stava 1 ovog zakona Vlada na prijedlog Komisije pripremljen od strane nadležnog odjeljenja postavlja i okvir za ekodizajn proizvoda koji se odnose na energiju.

(3) Pravilnik iz stava 2 ovog člana sadrži i poseban tehnički propis koji detaljnije definiše zahtjeve za ekodizajn za određene grupe proizvoda.

(4) Inspeksijski nadzor nad ispunjenjem uslova za ekodizajn provodi tržišna inspekcija u Distriktu kao tijelo za nadzor tržišta.

POGLAVLJE X. FINANSIRANJE I DRUGI MEHANIZMI PODRŠKE MJERE ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Član 68

(Dostupnost informacija o licenciranju i certificiranju)

(1) Kako bi se osiguralo da su informacije o licenciranju i certificiranju dostupne za pružatelje kao i korisnike energetskih pregleda, energetske menadžere i energetske savjetnike i informacije o pregledima sistema za grijanje i klimatizaciju, Vlada će predvidjeti odgovarajuće programe i mjere Akcionim planom iz člana 2 ovog zakona.

(2) Informacije iz stava 1 osiguravaju transparentnost za potrošače, pouzdane su i doprinose ciljevima energetske efikasnosti.

(3) Vlada javno objavljuje na službenoj internet stranici informacije iz stava 1 ovog člana i saraduje s obrazovnim ustanovama i državnim vlastima na implementaciji, usporedbi i priznavanju licenci i certifikata.

Član 69

(Finansiranje efikasnog korištenja energije)

(1) Predmet finansiranja u provedbi ciljeva energetske efikasnosti predstavlja finansiranje mjera efikasnog korištenja energije kao i drugih aktivnosti koje se finansiraju odnosno sufinansiraju u skladu s ovim zakonom.

(2) Mjere iz stava 1 ovog člana jesu aktivnosti i poslovi koji se odnose naročito na:

a) primjenu mjera s ciljem efikasnog korištenja energije u sektorima proizvodnje, distribucije i potrošnje energije;

b) podsticanje razvoja energetskog menadžmenta;

c) promovisanje i provođenje energetskih pregleda objekata / zgrada proizvodnih pogona i usluga;

d) podsticanje razvoja energetskih usluga na tržištu;

e) podsticanje proizvodnje električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora za vlastite potrebe;

f) podsticanje svijesti o značaju i efektima provođenja mjera energetske efikasnosti; i

g) ostale aktivnosti koje za cilj imaju efikasnije korištenje energije.

(3) Vlada će, mjerama iz svoje nadležnosti, olakšati finansiranje i tehničku podršku ili korištenje postojećih mjera za poboljšanje energetske efikasnosti iz drugih izvora, kako bi se maksimizirale prednosti više tokova finansiranja u skladu s ovim zakonom.

(4) O finansijskoj podršci za implementaciju alternativnih mjera obavještava se Vijeće za državnu pomoć i procjenjuje u skladu s propisima o državnoj pomoći.

(5) Vlada povezuje finansijske mjere za poboljšanje energetske efikasnosti u obnovi građevina s ciljanim ili ostvarenim uštedama energije utvrđenim jednim ili s više sljedećih kriterija:

a) standardne vrijednosti za obračun uštede energije u građevinama;

b) poboljšanja postignuta obnovom poredeći energetske certifikate izdane prije i nakon obnove; i

c) rezultat energetskih pregleda.

Član 70

(Informisanje o energetske efikasnosti domaćinstava)

(1) Nadležno odjeljenje, uz učestvovanje drugih javnih i privatnih učesnika, objavljuje informacije i provodi aktivnosti podizanja svijesti radi informisanja građana i domaćinstava u Distriktu o prednostima i praktičnosti preduzimanja mjera za poboljšanje energetske efikasnosti.

(2) Nadležno odjeljenje je dužno i ovlašteno za:

a) objavljivanje transparentnih i široko distribuiranih informacija o dostupnim mehanizmima finansiranja energetske efikasnosti i odgovarajućim pravnim okvirom, svim relevantnim sudionicima na tržištu, kao što su potrošači energije, građevinske kompanije, monter i građevinskih elemenata, arhitekti, inženjeri, energetski stručnjaci i drugi;

b) razmjenu i širenje informacija o najboljim praksama za poboljšanje energetske efikasnosti i primjerenih projekata energetske efikasnosti;

c) podsticanje pružanja informacija bankama, zajmodavcima i drugim finansijskim institucijama o mogućnostima učestvovanja, uključujući stvaranje javno-privatnih partnerstava, u finansiranju mjera za poboljšanje energetske efikasnosti.

(3) Tržišni operatori imaju obavezu da potrošačima energije daju odgovarajuće i ciljne informacije i savjete o energetske efikasnosti, na njihov zahtjev.

(4) S ciljem transparentnosti i kontinuiranog praćenja i upravljanja energijom, posebno u javnom sektoru i velikim preduzećima, kao i uspješne implementacije zakonodavstva i izvještavanja o postignutim uštedama energije, Vlada će, uz podršku i prijedloge Komisije i nadležnog odjeljenja osigurati da se na službenoj internet stranici Vlade nalaze sve relevantne informacije u vezi sa energetske efikasnošću.

(5) Informisanje zainteresovanih strana provodi se putem internet stranice Vlade, a njime upravlja nadležno odjeljenje.

(6) Informacije predviđene ovim članom obuhvataju:

a) pravni, finansijski i strateški okvir: zakoni i podzakonski akti o energetske efikasnosti, akcioni i operativni planovi, strategije, dostupni mehanizmi za finansiranje energetske efikasnosti, smjernice i izvještaji;

b) registar EPC, energetske preglede i izvještaji o inspekcijama, kao i lista licenciranih energetskih menadžera i energetskih savjetnika;

c) postignuta ušteda energije: informacije o provedenim mjerama energetske efikasnosti i ostvarenim uštedama koje se redovno unose i koriste kao platforma za praćenje i provjeru uštede energije i izvještavanja;

d) upravljanje potrošnjom energije: podaci o potrošnji energije koji se unose mjesečno u svrhu upravljanja, analize i izvještavanja o potrošnji energije.

(7) Informacije u skladu sa stavom 6 ovog člana daju tijela javnog sektora, veliki potrošači, distributeri energije, operater distributivnog sistema, dobavljači i mali dobavljači, dobavljači energetskih usluga i drugi.

Član 71

(Sredstva za finansiranje i sufinansiranje mjera energetske efikasnosti)

(1) Sredstva za finansiranje mjera energetske efikasnosti za obveznike sistema kao i podsticanje energetske efikasnosti kod građana osiguravaju se iz sredstava koja se uplaćuju na poseban račun koji otvara i drži Direkcija za finansije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno revolving račun energetske efikasnosti, i to iz:

- a) budžeta Distrikta iz kojeg se za mjere energetske efikasnosti na godišnjem nivou izdvaja i uplaćuje na revolving račun za energetske efikasnost najmanje 0,25% ukupnog predviđenog godišnjeg prihoda;
- b) sredstava ostvarenih ušteda budžetskih korisnika nakon energetske sanacije javnih zgrada koje obračunava i uplaćuje na revolving račun Direkcija za finansije Distrikta tokom tri godine nakon ostvarene uštede;
- c) fondova Evropske unije te drugih međunarodnih i domaćih finansijskih instrumenata;
- d) donacija, poklona, priloga, pomoći i slično; i
- e) drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Uštede iz stava 1 tačke b) ovog člana se računaju i uplaćuju odmah nakon ostvarene uštede ukoliko je u konkretnu mjeru energetske efikasnosti investirano s revolving računom.

(3) Uštede iz stava 1 tačke b) ovog člana se računaju i uplaćuju nakon isplate investicije, odnosno uporedo s isplatom investicije, u zavisnosti od sadržaja ugovora o energetskej usluzi, na način kako se predviđa učešće u investiciji, ukoliko je u konkretnu mjeru energetske efikasnosti dijelom investirano iz budžetskih sredstava direktno.

(4) Mjere energetske efikasnosti koje su u potpunosti finansirane iz budžeta Distrikta ne proizvode obavezu obračuna i uplate eventualnih ušteda na revolving račun.

(5) Finansijska i druga sredstva predviđena ovim članom mogu se koristiti isključivo u svrhu finansiranja odnosno sufinansiranja mjera energetske efikasnosti.

(6) Vlada će promovirati aktivnosti svih odjeljenja za izradu projekata energetske efikasnosti i apliciranje s istima za IPA fondove i druge finansijske instrumente/fondove.

Član 72

(Upravljanje sredstvima za finansiranje i sufinansiranje mjera energetske efikasnosti)

Upravljanje te obavljanje stručnih i administrativnih poslova koji se odnose na finansiranje poslova efikasnog korištenja energije iz člana 71 stava 1 ovog zakona i primjene mjera energetske efikasnosti dužnost je nadležnog odjeljenja.

Član 73

(Upravljanje sredstvima za sufinansiranje mjera energetske efikasnosti višestambenih zgrada i drugih privatnih objekata)

(1) Vlada će, na prijedlog nadležnog odjeljenja, utvrditi posebnom Odlukom visinu i način učešća u sufinansiranju mjera energetske efikasnosti višestambenih zgrada i drugih privatnih objekata, kao i način i postupak utvrđivanja prioriteta te kriterija za odabir mjera odnosno projekata koji će se sufinansirati.

(2) Odluka iz stava 1 ovog člana revidirat će se jednom godišnje.

(3) Nadležno odjeljenje će prilikom izrade godišnjeg budžetskog zahtjeva planirati i odgovarajuća sredstva za svrhu predviđenu stavom 1 ovog člana.

POGLAVLJE XI. NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Član 74

(Nadzor nad provedbom zakona)

(1) Odjeljenja koja su nadležna za energetske efikasnost i građenje vrše nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

(2) Odjeljenja nadležna za energetske efikasnost i građenje i nadležni inspektorat vrše nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona koji se odnose na energetske performanse građevina.

(3) DERK, u okviru svojih nadležnosti, nadgleda implementaciju zahtjeva za energetske efikasnošću u prenosu, distribuciji i snabdijevanju električnom energijom i koordinira u vezi s upravljanjem sistemom obaveza energetske efikasnosti.

(4) Tržišna inspekcija vrši nadzor u vezi s primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona koji se tiču energetske označavanja i ekodizajna proizvoda koji se odnose na energiju.

DIO TREĆI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 75

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje, ne dostavi podatke odnosno u Informacioni sistem ne unese podatke o potrošnji energije i vode (član 37 stav 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba pravnog lica novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.

Član 76

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj distributer energije pravno lice ako ne dostavlja jednom mjesečno podatke o mjerenju i potrošnji energije u javnom sektoru u Informacioni sistem za upravljanje energijom (član 70 stavovi 6 i 7 ovog zakona).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovoga člana kaznit će se i odgovorna osoba distributera energije novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.

Član 77

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj veliko preduzeće ako ne izradi energetske pregled za veliko preduzeće (član 26 ovog zakona).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba velikog preduzeća novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 KM.

Član 78

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnom licu javnog sektora ako:

a) ne unosi redovno u Informacioni sistem podatke o upravljanju energijom (član 19 stav 2 ovog zakona);

b) ne dostavi informacije o ostvarenim uštedama energije u sistem za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (član 70 stav 7 ovog zakona).

Član 79

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice pružatelja energetske usluge kao i odgovorno lice naručioca energetske usluge ako ne dostavi informacije o ostvarenim uštedama energije u sistem za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (član 70 stavovi 6 i 7 ovog zakona).

Član 80

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako suprotno odredbama članu 66 stavu 1 ovog zakona stavi na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije saglasan propisanom ovim zakonom i podzakonskim aktima; ne ispunji zahtjeve u odnosu na označivanje proizvoda povezanih s energijom i pružanje standardizovanih informacija o tom proizvodu u pogledu energetske efikasnosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tokom upotrebe te dodatnih informacija o tim proizvodima; ili stavi na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije u skladu sa zahtjevima propisanim za ekodizajn proizvoda ili ako njihova saglasnost nije utvrđena u propisanom postupku ili ako nisu označeni u skladu s propisom koji se odnosi na tu grupu proizvoda.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako suprotno odredbama člana 66 stava 4 ovog zakona ne postupi u skladu sa zahtjevom tržišnog inspektora odnosno protivno izvršnoj odluci tržišnog inspektora, nastavi stavljati na tržište ili na raspolaganje na tržištu neusklađen proizvod ili ne povuče s tržišta neusklađen proizvod ili ne osigura povrat takvog proizvoda od krajnjih korisnika.

(3) Za prekršaje iz stavova 1 i 2 ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 KM.

(4) Za prekršaje iz stavova 1 i 2 ovog člana koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizičko lice obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.

DIO ČETVRTI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 81

(Podzakonski akti)

(1) Vlada će donijeti pravilnike predviđene odredbama člana 26 stava 2, člana 34 stava 4, člana 37 stava 3, člana 41 stava 4, člana 48 stava 9, člana 57 stava 2, člana 63 stava 6 i člana 66 stava 1 najkasnije šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Druge podzakonske akte predviđene ovim zakonom Vlada će donijeti bez odlaganja nakon usvajanja pravilnika iz stava 1 ovog člana, a najkasnije u roku od 60 dana po usvajanju pravilnika iz stava 1 ovog člana.

Član 82

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.